

ΑΠΟΜΑΧΟΣ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ,

ΜΕΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ ΕΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΙ,

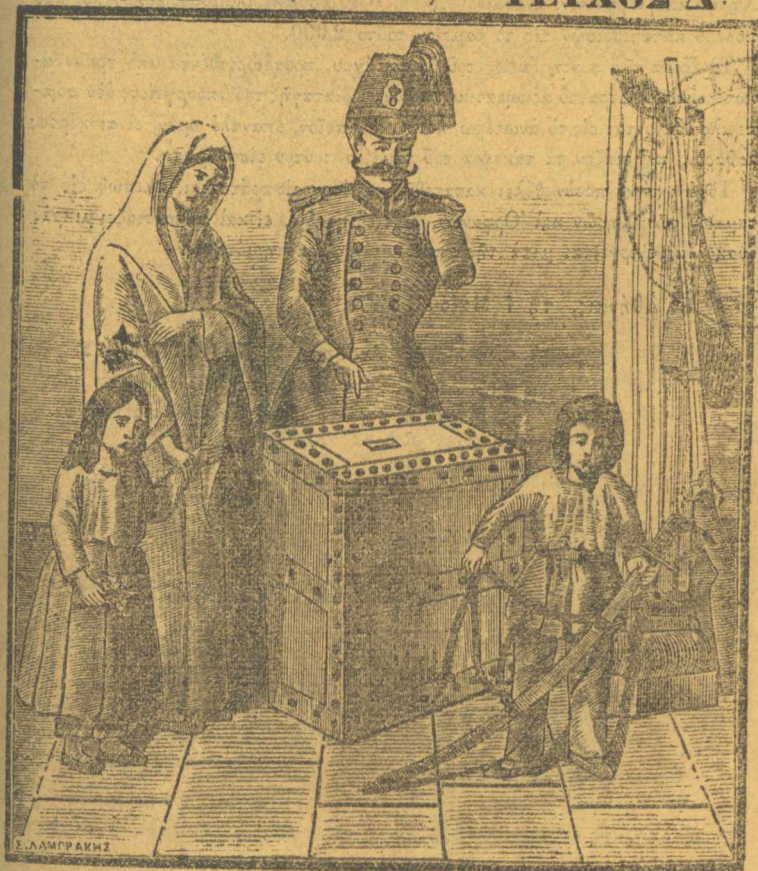
Εκδιδόμενον πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν τοῦ Ἑλλ. Στρατοῦ,
Συντασσόμενον δὲ ὑπὸ διαφόρων ἀξιωματικῶν καὶ διευθυνόμενον
παρὰ τοῦ ὑπολοχαγοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ Σ. Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑ,
Ἐπιτηθετοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ παρὰ τῷ Ἰπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν.

« Δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις » ὄργανόν καὶ χίρην ἀναλήφεται, καὶ
» δεδῶσθαι κάλλιστα, τὸ τε ἀληθεύειν καὶ » ἔδδῶν ἀμαρτωλῶν ἀφανισί. »
» τὸ εὐεργετήν. » (Πυθαγόρας.) (Ψαλ. 148. §. 9.)

ΕΤΟΣ Β΄.

(ΙΟΥΛΙΟΣ)

ΤΕΥΧΟΣ Δ΄.

Σ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ.

1858.

ΑΠΟΜΑΧΟΣ

Πρὸς τοὺς κυρίους συνδρομητὰς τοῦ Ἀπομάχου.

Ἐπειδὴ ἤδη ἔληξε τὸ Α'. ἔτος τοῦ Ἀπομάχου καὶ ἠτοιμάσθησαν οἱ λογασμοὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ, ὅστινες ὑπεβλήθησαν πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Λογιστήριον, κρίνομεν χρέος μας νὰ γνωστοποιήσωμεν πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ συνδρομητὰς ἡμῶν, ὅτι τὸ καθαρὸν κέρδος, τὸ προσλθὲν ἐκ τῶν συνδρομητῶν τοῦ Ἀπομάχου καὶ μένον πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου τῶν Χηρῶν καὶ Ὀρφανῶν, ἀναβαίνει εἰς ὄρ. 6 405 συμπεριλαμβανομένων τῶν πρὸ πολλοῦ κατατεθεισῶν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦτο 2,000.

Τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως τοῦ Ἀπομάχου, προσδιορισθέντα ὑπὸ τριῶν ἀνωτέρων τοῦ Στρατοῦ ἀξιωματικῶν δυνάμει διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου, δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸ ἀνωτέρω ποσόν, τὸ ὁποῖον, ἐπαναλέγομεν, εἶναι κέρδος καθαρὸν, πλησιάζον τὰ τακτικὰ τοῦ ταμείου τούτου εἰσοδήματα.

Τὸ ἀνωτέρω ποσόν θέλει κατατεθῆ, καθὼς εἰσπράττεται, ἀμέσως εἰς τὸ ταμεῖον τῶν Χηρῶν καὶ Ὀρφανῶν, ἢ δὲ εἰσπραξίς, εἰ καὶ παρουσιάζει μικρὰ δυσκολίας, ἐνεργεῖται μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης δραστηριότητος.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 1 Μαΐου 1857.

Ὁ ἐκδότης Σ. Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ

Ἰπποχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ.
Εἰσηγητὴς παρὰ τῷ Ἰπουργεῖῳ τῶν Στρατιωτικῶν.

ΑΠΟΜΑΧΟΣ,

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ.

« Δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις ἔδδοται κάλλιστα, τὸ τε ἀληθεύειν καὶ τὸ εὐεργετεῖν. »
(Πυθαγόρας.) « Ὀρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήψεται καὶ ὀδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανιεῖ. »
(Ψαλ. 145 §. 9.)

ΤΕΥΧΟΣ Δ'. ΑΘΗΝΗΣΙ, τῆ 30 Ἰουλίου 1858 Ἀριθ. 46.

Περὶ τῆς ἐν ἐκστρατεία χρησιμότητος τοῦ ψιλοῦ Ἴππικοῦ.

Ἐκ τοῦ συγγράμματος *Avant—Postes de Cavalerie Légère*, par F. de Brack.

Ἐρ. Ὅποια ἔχει καθήκοντα τὸ ψιλὸν Ἴππικὸν ἐν καιρῷ πολέμου;
Ἄπ. Ἀνιχνεύει τὸν τόπον καὶ προστατεύει τὴν πορείαν τῶν στρατευμάτων.

Ἐρ. Καὶ πῶς τὸ κατορθώνει;
Ἄπ. Προπορευόμενον τῶν φαλάγγων, ἀνιχνεύει τὰς πλευράς, καὶ ὡς τις δράκων ἄγρυπνος καὶ γενναῖος, τὰς περιζώνει πανταχοῦ ἀκολουθεῖ τοὺς πολεμίους κατ' ἔχνησ, τοὺς ἐνοχλεῖ καὶ τοὺς καταδιώκει μεταίωνον τὰ σχέδιά των, ἐξαντλοῦν κατὰ μέρος τὰς δυνάμεις των, φθειρον τὰς ἀποθήκας των, κυριεῦον τὰ ἐφόδιά των, καὶ τέλος ἀναγκάζον αὐτοὺς νὰ κατατρίβωσι τὸν καιρὸν εἰς ἄμυναν, καὶ νὰ ἀφίπνωσιν οὕτω πᾶν σχέδιον προσβολῆς ἀκατόρθωτον.

Περὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἀξιωματικῶν.

Ἐρ. Τί ἐστὶν ἀρχηγός;
Ἄπ. Νοῦς καὶ ὑπογραμμὸς τοῦ στρατεύματος.
Ἐρ. Ὅποια εἶναι τὰ πρῶτα προσόντα δι' ἃν πρέπει νὰ ἦναι προικισμένος ὁ ἱππαρχος, ἵνα ἐν ὥρᾳ συμπλοκῆς ἐπιτύχη;
Ἄπ. 1. Κρίσις ὀρθή, καὶ ἀτάραχος καὶ μαθηματικὴ διάγνωσις τῶν ὕλικῶν δυνάμεων αὐτοῦ καὶ τῶν πολεμίων.
2. Ταχύτης καὶ ἀσφάλεια βλέμματος καὶ νοῦ, ἵνα διορᾷ τὴν ἡ-

θικὴν διάθεσιν τῶν ἑαυτοῦ τάξεων καὶ τῶν ἐχθρῶν τοὺς ὁποίους μέλλει νὰ κτυπήσῃ.

3. Δύναμις δράσεως θαυμασία, ἵνα τὸ πλησιαζόμενον χωρίον ἐκτιμήσῃ πρεπόντως κατὰ τὴν φύσιν καὶ τὰ διαστήματα, ἵνα κρίνῃ ἂν ἀρμόδιον ἢ οὐ διὰ τὴν προσβολήν, τὴν υπεράσπισιν καὶ τὴν ὑποχώρησιν.

4. Τάχος ἀποφάσεως καὶ ἔργων.

5. Ὁρμὴ ἢ τὰ πάντα νικῶσα καὶ καταβάλλουσα.

6. Σταθερότης ἢ οὐδέποτε ἀποθαρρυνόμενη, ἢ μάλιστα τὰ ἀπεγνωσμένα ἐπανορθόουσα.

7. Ἀταραξία ἣτις καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς κατοπτριζομένη, μεταδίδει εἰς πάντας τὸ θάρρος καὶ τὴν πίστιν. Ἄν προσθέσωμεν καὶ τὴν ἀνδρίαν τὴν προτασσομένην εἰς γενικὸν παράδειγμα, ἔχομεν τότε ἵππαρχον ἐκλεκτὸν, ὅστις εἰς πάσας τὰς περιστάσεις χειραγωγεῖ ὡς μίαν ἑκατὸν ἴλας, τὰς σύρει καὶ τὰς σταματᾷ ὡς ἓνα μόνον ἄνθρωπον, καὶ ἀρπάζει ἢ ἀφαιρεῖ τὴν νίκην διὰ τῆς δυνάμεως τῆς ἑαυτοῦ θελήσεως.

Τῶν εἰρημένων ὄλων προσόντων ὁ σύνδεσμος μᾶς ἐνθυμίζει τὸν Ναπολέοντα κατὰ πρῶτον, εἶτα τὸν Φριδερίκον, τὸν Μασήναν, τὸν Σούλτ, τὸν Νεϋ, τὸν Κλέβερ, τὸν Δεσαί, τὸν Χώσσ, τὸν Λάνν, τὸν Μοράνδον καὶ τὸν Λαζάλ.

Ἄς ἔχη πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ ἵππαρχος ὅτι πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ἐξετάξουσι τὰ βλέμματά του· μὴ ἐπιτρέπη ποτὲ νὰ μαντεύωσιν ἢ μόνον ὅσα θέλει αὐτὸς νὰ μαντευθῶσι.

Ὅθεν διαρκούσης τῆς ἐκστρατείας, τῆς ὁποίας τὸν σκοπὸν αὐτὸς μόνον γνωρίζει, δὲν πρέπει κατ' οὐδένα τρόπον νὰ μαντεύσῃ τις ἀκαίρως τὸν σκοπὸν τοῦτον· ἔστω δὲ ἀτάραχος, ἵνα μὴ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰς τάξεις ἢ ἀνησυχία.

Ἐρ. Ὅποια εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἵππαρχου ἐν ὥρᾳ μάχης;

Ἀπ. Πάντοτε ἡ θέσις τοῦ προστάγματος.

Ἐρ. Ἀλλὰ θέσις προστάγματος εἶναι καὶ ἄλλαι ἴσως.

Ἀπ. Ποτέ. Μία ὑπάρχει ἡ θέσις διὰ τὸν ἔμπειρον ἀρχηγόν. Εἰς τὸ πεδίου τῆς μάχης π. χ., ὅταν διοικῇ πολλὰς ἴλας κλιμακῶδῶς τεταγμένας, τὰς ὁποίας θέλει πέμψῃ κατὰ τῶν ἐχθρῶν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης, δὲν πρέπει νὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ προτασσομένου τῆς πρώτης, ἐκτὸς ἂν τὸν βιάσῃ ἀνάγκη. Ἄς πέμψῃ τὴν πρώτην ἴλην καὶ ἄς προπορεύηται τῆς δευτέρας, διότι ἐντεῦθεν ἐξορᾷ διὰ μιᾶς τὰ πάντα, καὶ εἰς περιστάσιν ἐπιτυχίας, ἔχων τὴν δύναμιν πᾶσαν πρόχειρον, τὴν κινεῖ καταλλήλως· ἀποτυχίας δὲ συμ-

βαινούσης, εὐκόλως μεταχειρίζεται τὰς ἴλας καὶ τὰς μετακοσμεῖ ὅπως ἐπωφελέστερον κρίνῃ.

Ἄν ὑπὸ ἰδίας τινὸς περιστάσεως ἀναγκασθῇ νὰ προταχθῇ τῆς ἐν κεφαλῇ τῆς φάλαγγος ἴλης, πρέπει πρῶτον νὰ δώσῃ εἰς τοὺς διοικητὰς τῶν ἄλλων ἰλῶν παραγγελίας τοσοῦτον ὀριστικὰς καὶ σαφεῖς, ὥστε οὗτοι νὰ μὴ ἀμφιβάλωσι παντελῶς, εἰς οἰανδήποτε περιστάσιν εὐρεθῶσιν. Ἀνάγκη δὲ, ὅταν ἤμπορῇ, νὰ ἐπιστρέφῃ ἐνίοτε εἰς τὰς ὀπίσω ἴλας.

Ἄλλ' ἐν ὑποχωρήσει ὁ ἵππαρχος ἐπιτάσσεται πάντοτε εἰς τὴν ἐπισθοφυλακὴν, τάττων εἰς τὴν προφυλακὴν τὸν ἐπιτηδεύτερον τῶν ἀξιωματικῶν του, καὶ οὕτω προφυλάττει τὴν δύναμιν κατὰ τὴν πορείαν καὶ μεταδίδει τὰς διαταγὰς του μετ' εὐκολίας.

Ἐπὶ τῆς μάχης εἶτε εἰς φάλαγγα, πρῶτος ὁ ἵππαρχος ἀναλαμβάνει τὸ σῶμα καὶ φέρεται κατὰ τῶν πολεμίων. Ἀμέσως δὲ μετὰ τοῦτο ἀφίνει τὴν θέσιν τοῦ πολεμιστοῦ καὶ λαμβάνει θέσιν ἡγεμόνος.

Ἐρ. Πῶς πρέπει νὰ γένηται ὁ ἵππαρχος, ὅταν ὁ στρατός του κλονηθῆται ἢ περιμένῃ ἔφοδον;

Ἀπ. Πορευόμενος ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερά καὶ τέσσαρα βήματα ἀπέχων τῶν τάξεων, πρέπει νὰ ἐξετάξῃ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν κατάστασιν, νὰ εἰπῇ κατάλληλόν τι λόγιον εἰς ἀξιωματικούς καὶ εἰς στρατιώτας, νὰ τοὺς ἐμψυχώσῃ καὶ νὰ τοὺς παροξύνῃ εἰς φιλοτιμίαν, νὰ καλῇ ἄνδρας τινὰς κατ' ὄνομα, δεικνύων οὕτως ὅτι οὕτε τοὺς ἐλησημόνησεν οὔτε θὰ τοὺς λησημονήσῃ.

Ἐν τῇ ἐπισήμῳ ὥρᾳ τῆς συμπλοκῆς ὁ ἄνθρωπος ἀναπτύσσει πάσας τὰς ψυχικὰς αὐτοῦ δυνάμεις· ἐκλείπει ἐκεῖ καὶ ἡ κρυψινοία καὶ ἡ ὑπόκρισις· τὰ πάθη του λαμβάνουσιν ἦθος ἡγεμονικόν, ἡ ψυχὴ μαντεύει· ἐκεῖ ἡ βραδιουργία σιωπᾷ· οἱ ἐν συναναστροπῇ σοφοὶ καὶ ἀνδρείοι, οἱ ἐν εἰρήνῃ κομπάζοντες δὲν ἐγείρουσι πλέον τὴν κεφαλὴν ὑπερήφανον, ἀλλὰ συμφορὰ εἰς τὴν ὄψιν τὴν κινιρίζουσιν, συμφορὰ εἰς τὰς ἐπωμίδας καὶ εἰς τὰ χρυσᾶ σειρήτια ὅσα κύπτουσιν ὅταν ἡ σφαῖρα συρίζῃ. Ἐκεῖ πλήρης ἀποδίδεται ἡ δικαιοσύνη, καὶ δυστυχία εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τούτου δικαστηρίου καταδικαζόμενον· δὲν εἶναι πλέον διὰ τὸν κόσμον, τὸ δικάσαν αὐτὸν κριτήριον προδρεύεται ἀπὸ τὴν τιμὴν. Εἰς τὸ βάπτισμα τοῦ πυρὸς ἰσότητος μὲν προφαίνεται ἡ γενναιότης, οἱ δὲ ἀνδρείοι διακρίνουσι τοὺς ἀνδρειότερους μεταξὺ τῶν ἀνδρείων, καὶ ἂν ἐρύθημά τι φαίνεται εἰς τὴν ὄψιν των, τοῦτο λέγεται ἐνθουσιασμοῦ καὶ ὑπερηφανείας ἐρύθημα!

Ἄς ἐμπνέσται ὁ ἵππαρχος ἐνώπιον τοῦ ἑαυτοῦ συντάγματος, ἐπι-

θάλλον διά τῶν ἀτομικῶν του κινήσεων ἢ τὴν ὀρμὴν ἢ τὴν ἀναχαίτισιν. Αὐτὸς καὶ ὁ στρατὸς του ἔστωσαν μία ψυχὴ, εἰς νοῦς ἄς τῷ ἐμπνέη τὸ θάρρος, ἀλλὰ τὸ θάρρος τὸ ἀναμφίβολον καὶ ἐπίσημον, τὸ θάρρος τὸ ἀληθινόν καὶ ἀποκλειστικώτατον, τὸ θάρρος τὸ ὁποῖον λέγει: ἐνδομύχως εἰς τὸν στρατιώτην· εἰμὶ παρῶν, τοῦτο σοὶ ἀρκεῖ.

Ἀνάξιον λέγω τῆς ἑαυτοῦ θέσεως τὸν ἵππαρχον ἐκεῖνον, ὅστις δὲν χειροαγωγεῖ τοὺς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένους, ὅστις δὲν κινεῖ τὰ πλήθη ὡς ἓνα μόνον ἄνθρωπον.

Πάν ὅ,τι ἔσπειρον ὁ ἀξιωματικὸς, ἐν ὄρα συμπλοκῆς τὸ θεοῖζει· ἂν καλῶς ὑπηρετήσεν ἐν εἰρήνῃ, ἂν ἀνεδείχθῃ δίκαιος καὶ γενναῖος, ἂν καλῶς ἐξεπαιδεύθῃ, ἂν ἐφρόντισε νὰ περιποιηθῇ μετ' ἀγάπης τοὺς στρατιώτας, ἔστω βέβαιος ὅτι ἐν ὄρα μάχης θέλει ἐμπνεύσει καὶ ἐπιβάλλει τὴν θέλησίν του εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένους.

Μίαν θέλησιν πρέπει νὰ ἔχη ὁ στρατὸς, τὴν θέλησιν τοῦ ἵππαρχου· τοῦτο εἶναι ἀνυπόφρευκτον, ἄνευ τούτου ἢ μὲν πειθορχία χαλαροῦται, αἱ δὲ δυνάμεις ἀποθαζέρονται.

Μετὰ τὴν δεξιάν, ἢ ἀμάθεια καὶ ἢ ἀμέλεια τοῦ ἵππαρχου εἰσι τὰ μεγαλειότερα δυστυχήματα τῆς ἵππικῆς Δυνάμεως, διότι παρακολουθοῦσι τὰ ἀτοπήματα ταῦτα πάντοτε ἢ βραδουργία καὶ τὸ ἐκ τοῦ παραδείγματος μόλυσμα.

Ἀνόητος ὁ ἵππαρχος ὁ πιστεύων ὅτι δύναται νὰ κρύπτῃ τὰς ἀδυναμίας του· οἱ στρατιῶται γνωρίζουσι αὐτὸν κάλλιστα. Ἀντί λοιπὸν νὰ κρύπτῃ τὰ ἐλαττώματά του, ἄς προσπαθήσῃ νὰ τὰ διορθώσῃ.

Καὶ ὁ ἐγωϊσμὸς τοῦ ἵππαρχου εἶναι μέγα ἐλαττωμα, τὸ ὁποῖον ἀσχημίζει καὶ τὰ λαμπρότερα προτερήματα, καὶ ἀφαιρεῖ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἠθικῆς δυνάμεώς του.

Ὁ δὲ ἵππαρχος ὅστις δὲν λέγει ἐν πλήρει πεποιθήσει· Ἐγὼ εἰμὶ τὸ σύνταγμα μου, καὶ ἐν ὄρα στερήσεων ἢ ἀμοιβῶν μόνον ὑπὲρ ἑαυτοῦ σκέπτεται, ὁ τοιοῦτος ἵππαρχος υπογράφει, ἰδίαις χερσὶ, τὴν καταδικὴν του.

Ὁ ἵππαρχος, ἐν ὄρα συμπλοκῆς καὶ κινδύνου, ἄς φροντίσῃ ἀταράχως νὰ γνωρίσῃ τίνες φαίνονται γενναϊότεροι, παυσάσης δὲ τῆς μάχης, ἄς μὴ ἀναπαύηται πρὶν τοὺς ἀνταμείψῃ.

Ἐνώπιον δὲ τοῦ ἐχθροῦ, ἐν τῇ παρεμβολῇ, ἄς κοιμᾶται ὀλιγώτερον τῶν ὑποδεστέρων, διότι ὁ κανονισμὸς ὁ ἐπιτρέπων αὐτῷ πλειοτέρους ἵππους, ἀπαιτεῖ παρ' αὐτοῦ ἀγρυπνίας καὶ κόπους ἀτομικούς.

Δὲν ἐπιτρέπεται καθόλου εἰς αὐτὸν ἢ ἀνάπαυσις ἐνόσω διαρκεῖ ἡ στρατεία, καὶ μάλιστα πρέπει γὰ ἀγρυπνῆ περισσότερο ὅταν ὁ

στρατὸς του κοιμᾶται· τοῦτο τὸ καθήκον ἐπιβάλλει αὐτῷ ἢ τιμὴ του.

Ἄν μετὰ τὴν συμπλοκὴν οἱ τραυματῆαι φέρονται εἰς τὴν παρεμβολήν, ὁ ἵππαρχος πρέπει νὰ τοὺς ἔχη παρὰ τὸ κατάλυμα αὐτοῦ, ἐπιμελούμενος οὕτω τὴν θεραπείαν των· ἂν ταῖς λείπῃ ἄχυρον, ἄς ταῖς δώσῃ τὸ ἰδικόν του.

Ὅταν δὲ ζωγρῶνται πολέμιοι, ὁ ἵππαρχος ἰδίως τοὺς προστατεύει καὶ διὰ λόγων μαλακῶν καὶ περιποιήσεων καταπραῦνει τὴν ἐκ τῆς θέσεως πικρίαν αὐτῶν. Ἄν ᾖ τὴν τετραυματισμένους, ἄς θεραπεύωνται ὡς οἱ οἰκεῖοί του.

Ἄν ἄλλου τινὸς συντάγματος εἴτε ἵππικὸν εἴτε πεζικὸν ἀπόσπασμα ἐρηγῆται εἰς τὸ σύνταγμα, ὁ ἵππαρχος προπορεύεται πρὸς ὑποδείξασιν καὶ σπεύδει νὰ δώσῃ ἐνώπιον τῶν ἑαυτοῦ τάξεων τεκμήρια ἀγάπης ἀδελφικῆς, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦτο φέρει καλὸν ἀποτέλεσμα, καὶ τὸ ξένον ἀπόσπασμα γίνεται ἀμέσως μέλος τῆς μεγάλης οἰκογενείας.

Κατὰ τὴν στρατείαν τοῦ 1809 ἐν τάγμα τοῦ Του συντάγματος τοῦ φιλοῦ πεζικοῦ ἀπεσπάσθη μετὰ τοῦ Του τῶν Οὐσάρων, ἐν ᾧ ἐγὼ ὑπῆρτον. Τοὺς πεζοὺς τούτους ὑπεδέχθησαν οἱ ἡμέτεροι Οὐσάρων μὲ ἀνοιχτὰς ἀγκάλας, καὶ τοσοῦτον ζωηρὰν φιλίαν συνέδεσαν τὰ δύο σώματα, ὥστε ἔλεγον 7 καὶ 7 μᾶς διδόνον 14, ὅθεν οἱ μὲν Οὐσάρων εἰς τὸ, Τίς εἶ, ἀπεκρίνοντο, 14 τῶν Οὐσάρων, οἱ δὲ πεζοὶ, 14 τοῦ φιλοῦ πεζικοῦ. Καὶ ἡ ἀδελφικὴ αὕτη ἀγάπη ἀπεδείχθη φλογερά, ὅτε πλησίον τῆς Βατισθῶνης προσβληθέντες ὑπὸ πολεμίων πολυπληθεστέρων, ἐσώθημεν μόνον ἀμυνόμενοι ἐν ἀμοιβαίᾳ ἀγάπῃ καὶ ἀρρώσει.

Ἴππαρχοὶ τινες διαταχθέντες ἤδη νὰ καταλάβωσι σταθμὸν, βραδύνουσι πολλάκις, καὶ ἐνῶ κατατρίβουσι τὸν χρόνον καὶ τὰς δυνάμεις τῶν ἵππων, ἄλλα σύνταγματα προλαμβάνοντα φθάνουσι εἰς τὸ κατάλυμα, τοποθετοῦνται καὶ ἐξασφαλίζουσι τὴν τε φορβὴν καὶ τὰ πρόφια. Τοιαῦτα σφάλματα εἶναι ἐπιβλαβέστατα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄλλ' ὁ ἀληθὴς μάχιμος ἀξιωματικὸς, νοήμων καὶ προνοητικώτατος, σχηματίζει προτοῦ τὰς κρίσεις του περὶ τε τῶν ἀναπαύσεων καὶ τῶν σταθμῶν καὶ καταλυμάτων τῶν ἑαυτοῦ τάξεων, εἰς Μυριαρχίαν, εἰς Μοῖραν, εἰς σύνταγμα ἢ εἰς ἀπόσπασμα συντεταγμένων· διότι δὲν θεωρεῖται πρᾶγμα ἀδιάφορον ἢ κατάλυσις καθ' ἑκάστην βήματα ἀριστερᾷ ἢ δεξιᾷ γενομένη, πλησίον ἢ μακρὰν δάσου, ρύακος καὶ πρὸ πάντων χωρίου. Ἐκ τῆς ἀρμοδίας ἐκλογῆς ἐξαετᾶται ἡ εὐεξία τοῦ συντάγματος, καὶ ἐκ τῶν δύο ἵππαρχων, ἴσων ἄλλως τε κατὰ τὴν ἱκανότητα, ἀλλ' ἀνομοίων κατὰ τὴν περὶ τὴν κατάλυσιν ἐπιτηδειότητα, ὁ μὲν μετροῖ εἰς τὸ τέλος τῆς στρατείας πολλοὺς καὶ

υγιειστάτους ἵππους, ὃ δὲ φέρει λείψανα μόνον ὀλίγων καὶ ἰσχνῶν τινων ἵππων.

Πολλάκις ἐκτασσομένων εἰς φάλαγγας τῶν ἵππικῶν δυνάμεων, δύο συντάγματα συναντώμενα κατανώσιν εἰς ἕρον πρὸ τοῦ ἔχθρου, τοῦτο δὲ εἶναι σφάλμα τοῦ ἱππάρχου. Ἄν ἔχη ἐντολὴν νὰ προπορευθῆ, ἢ προπορευῆται πρὸς τὴν παράλληλον φάλαγγα· ἀλλ' ἂν πρέπη νὰ τῆς κόψῃ τὸν δρόμον, ἢ ἀναγγεῖλῃ τοῦτο, ἢ μᾶλλον ἢ σπεύσῃ ὁ ἴδιος νὰ τὸ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν διοικητὴν τῆς φάλαγγος. Τότε δὲ τὰ πάντα γίνονται ἐν τάξει, καὶ δὲν ἐξάπτονται πάθη μίσους μεταξὺ τῶν συνταγμάτων, ὀλέθρια ἔχοντα πάντοτε καὶ διαρκῆ τὰ ἀποτελέσματα.

Μέγα τὸ βᾶρος τῆς εὐθύνης τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς πάντα διοικητὴν σώματος ἑλαφροῦ, ὅστις πολὺ περὶ τούτου πρέπει νὰ σκέπτεται ἐὰν ἐνοῆ καὶ ἐκτιμᾷ ὅπως πρέπει τὴν βαρύτητα τῶν ἑαυτοῦ καθήκοντων. Πολλάκις ἐμπιστεύονται εἰς τὴν φρόνησίν του τὴν σωτηρίαν ὅλου τοῦ στρατοῦ, καὶ ἐν παντὶ καιρῷ ἀπ' αὐτοῦ κρέματα καὶ ἡ ζωὴ τῶν ἵππέων καὶ ἡ τιμὴ τῆς σημαίας του. Ὁ ἡγεμὼν φιλοῦ σώματος, ὅταν πρέπη νὰ ἐκστρατεύσῃ, συγκαλεῖ πρῶτον τοὺς ἀξιωματικούς, τοὺς ὑπαξιωματικούς ἔπειτα, καὶ τοῖς ὑπενθυμίζει τὰ χρέη των καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχει αὐτὸς, ὅτι θὰ τὰ ἐκπληρώσῃ μετὰ ζήλου καὶ νοημοσύνης καὶ δραστηριότητος καὶ εὐσυνειδησίας.

Ἄς διαβεβαιώσῃ αὐτοὺς ὅτι θέλει φροντίσει θερμοτάτα περὶ τῆς πρεπούσης ἀνταμοιβῆς των.

Ἄς τοῖς ἐξηγήσῃ τὴν γενικὴν κλίμακα τῆς ἱεραρχικῆς εὐθύνης, ἀγγέλλων αὐτοῖς, ὅτι ἀπαιτεῖ ἵνα ἕκαστος ἐκπληρώσῃ ἀκριβῶς τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντα.

Πάντα δὲ ὅστις, εἴτε δι' ὀκνηρίαν, εἴτε δι' ἀμάθειαν φανῆ ἀνάξιος τῆς ἑαυτοῦ θέσεως, προκειμένου περὶ τε τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς τιμῆς τοῦ συντάγματος, θέλει ἀμέσως τὸν τιμωρήσει, ἀφαιρῶν ἀπ' αὐτοῦ τὴν διοίκησιν, ἢ ἐπιτάττων αὐτὸν εἰς τὰ ὀπίσθια ἢ διορίζων αὐτὸν οὐραγόν.

Καὶ τοὺς λόγους τούτους πρέπει νὰ τοὺς φυλάττῃ ἀκριβῶς, ζήλων μὲν προσπαθῶν νὰ ἐπιτύχῃ τὰς πρεπούσας ἀνταμοιβὰς, ἀκάμπητος δὲ αὐστηρότητι τιμωρῶν τὰ κακῶς γενόμενα.

Ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ὁ ἱππάρχος ἐγκαταλείπει, ἐν ὥρᾳ μάχης τὴν πολεμικὴν θέσιν του. Τὸ χρέος τοῦτο ἐπιβάλλει μὲν αὐτῷ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας, συμβουλεύει δὲ αὐτῷ λεληθότως τὸ πεπωμένον, ὅπερ εἶναι ἡ πίστις παντὸς στρατιώτου. Ἐγνώρισα ἀξιωματικούς οἵτινες, πληγωθέντες βαρέως ἐνθ' δὲν εὐρίσκοντο εἰς τὴν θέσιν των, δέκα ἔτη μετέπειτα, ἀπόμαχοι ὄντες, μοὶ ἔλεγον μετὰ πικρίας· *Ἄρ' ἔμενα εἰς τὴν θέσιν μου, δὲν θὰ ἐπ'ληγονόμην. Καὶ πενήκοντα ἔτη*

ἂν ἐπιζήσωσι, θὰ εἶχον τὴν αὐτὴν ἰδέαν, ἀποδίδοντες τὴν δυστυχίαν τῆς ζωῆς των εἰς τὸ σφάλμα των ἐκεῖνο.

Τῆς εἰρήνης αἱ εἴσεις ἐνέπνευσαν ἰδέας τινὰς ἀσυγχωρήτους εἰς τοὺς ἀξιωματικούς. Ἄν δὲν τιμωρηθῶσι διότι ἔλειψαν ἐκ τῆς προσκλήσεως, ἂν κακῶς ἢ καλῶς διώκησαν ἴλην ποτὲ εἰς τὰ γυμνάσια, ταῦτα ἤρουν ὅπως τοὺς ἀναδείξωσιν ἐντελεῖς ἀξιωματικούς· σκέπτονται δὲ πρὸς τούτους, ὅτι τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, τὰς ὁποίας καὶ οἱ δεκανεῖς ἠδύναντο νὰ τὰς ἐκτελέσωσι, ποῦ περὶ ἀποκλειστικῶς νὰ τὸν κατατρίβωσιν εἰς τὰ Καφενεῖα. Τὰς ἰδέας ταύτας παρήγαγον πρὸ πάντων τὰ περὶ ἀρχαιότητος χορηγηθέντα προνόμια.

Καὶ δυνάμει τοῦ νόμου τούτου τῆς ἀρχαιότητος, τοῦ ὀπίσθιου πᾶσαν φιλοτιμίαν καὶ πᾶσαν καλὴν ὑπὲρ τῆς ὑπηρεσίας προαίρεσιν, ὁ ἀνικανώτερος εἶναι βέβαιος ὅτι ἀφίνει ὀπίσω τὸν ἰκανώτατον, χωρὶς νὰ κοπιᾷ παντελῶς καὶ νὰ ἐπιμελῆται. Ἴδου λοιπὸν εἰς τί συνίσταται σήμερον ἡ πρόοδος τῶν ἀξιωματικῶν ἐν τῷ συντάγματι, εἰς τὴν σειράν τῆς ἀρχαιότητος ἐν τῷ μητρώῳ, οὐχὶ ποτε εἰς τὰς γνώσεις αὐτῶν καὶ εἰς τὸν ζῆλον. Ἀλλὰ τοῦτο τῆς εἰρήνης τὸ σφάλμα θέλει κτηνωδῶς τὸ ἀνατρέψει ὁ πόλεμος.

Ἄλλος ἐγεννήθη στρατηγός, ἄλλος δεκανεὺς· ἡ μοῖρα ἀμφοτέρων ἔσται ἀνυπόφικτος, διότι καὶ δικαιοσύνης καὶ καθήκοντος νόμος εἶναι ἡ κατ' ἀξίαν προαγωγή.

Ἄλλος καλὸς μὲν ἐφάνη ἀνθυπολοχαγὸς ἐν σώματι φιλοῦ ἵππικου, ἀλλ' ἔπειτα πρέπει νὰ μετατεθῆ εἰς τοὺς ὠρακοφόρους· ἄλλος ἀνάγκη ἐκ τῆς ἐφεδρείας τοῦ ἵππικου νὰ μεταβῆ διοικητὴς ἴλης τινὸς οὐσάρων. Ἄλλος πάλιν οὐδέποτε πρέπει νὰ προδιβασθῆ συνταγματάρχης, ἐνθ' ἕτερος, σήμερον ὑπαξιωματικός, κατ' ἀνάγκην θὰ ἀναβῆ διαφόρους βαθμίδας καὶ θὰ γίνῃ ἵππάρχος. Ἀλλὰ χρειάζεται καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην αὐτὴν μία πρόφασις, καὶ τὴν πρόφασιν ταύτην μόνον εἰς τὸν πόλεμον τὴν εὐρίσκωμεν.

Ἄς προστοιμᾷ λοιπὸν ἑαυτὸν ὁ ἀξιωματικός καὶ ἢς προπαιδεύηται ἐτάζων καὶ μελετῶν τὰ καθέκαστα τῆς ὑπηρεσίας, ἂν θέλῃ νὰ ἔχῃ ἐνδεχομένην προαγωγήν. Ἄς ἐπιθεωρῆ τὰ διάφορα θεραπευτήρια, ἐν ὥρᾳ τῶν ἡμερουσίων ἐπισκέψεων τῶν τε ἰατρῶν καὶ τῶν κτηνιατρῶν, παρατηρῶν καὶ ἐξετάζων πῶς ἀλλάζουσι τὰς πληγὰς. Ἄς ὀμιλῆ μετ' ἀνδρῶν διακεκριμένων, καὶ μετὰ τῶν ἐμπειροπολέμων στρατιωτῶν, οἵτινες εὐρίσκονται εἰς τὸ σύνταγμα ἢ εἰς τὴν φρουράν ἢ παρατηρῆ πῶς οἱ τεχνίται κατασκευάζουσιν ἢ ἐπιδιορθώνουσι τὴν ἵπποσκευὴν, τὸν ὀπλισμὸν καὶ τὴν ἐνδυμασίαν, μὴ δὲ ἐντραπῆ ἐπιχειρῶν ὁ ἴδιος νὰ ἐργάζηται. Αἱ γνώσεις αὗται θὰ τῷ

γίνωσιν ὠφέλιμοι εἰς τὴν ἐκστρατείαν, διότι θὰ εὐκολύνῃ πάντοτε πᾶσαν ἀνάγκην καὶ θὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν διοίκησιν πάντων τῶν ἀποσπασμάτων, ὅσα ἀπομακρυνόμενα τοῦ σώματος διὰ πολλὸν χρόνον, θέλουσιν ὑπηρετεῖν κατὰ μέρος. Ἐδῶ τῶν περιμένει προβιβάσμιος καὶ ὑπόληψις.

Ἄν ἀγαθὴ τύχη φρουρῇ ὕπου καὶ ἄλλων ὀπλων στρατεύματα, ἄς μεταχειρισθῇ τὰς στιγμὰς τῆς ἀνέσεως αὐτοῦ, μεταβαίνων εἰς τὰ ἄπλοστάσια, εἰς τὰ ἔργα τοῦ Μηχανικοῦ, εἰς τὸ πολύγωνον τῶν πυροβολητῶν, εἰς τὴν θέσιν τῶν γυμνασίων τοῦ πεζικοῦ. Ἐκεῖ μόνον μαθαίνει τὰς μεταξὺ τῶν διαφορῶν ὀπλων σχέσεις, κρίνων καὶ σκεπτόμενος περὶ τῶν δυσκολιῶν καὶ τῆς πιθανότητος τῆς τε προσβολῆς καὶ τῆς ἀμύνης, καὶ ἐξετάζων τὴν ταχύτητα τῶν σχηματισμῶν, τὴν ἀκρίβειαν τῆς σκοποβολῆς κτλ.

Καὶ ἂν εἰς τὰ σύνορα ἢ ἐν ὥρᾳ ἀνακωχῆς εὐρίσκωνται ἐνώπιον αὐτοῦ στρατεύματα ξένα, ἄς ἐπισκέπτηται τὰς προφυλακὰς καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, παρατηρῶν μὲν τοὺς στρατῶνας καὶ τὰ γυμνάσια, κρατῶν δὲ εἰς τὴν μνήμην αὐτοῦ πᾶν ἀπαντῶμενον καλόν, ὅπως διὰ τούτου βελτιώσῃ, ἐπιστρέφων, τὰ τῆς ὑπηρεσίας του.

Ἄς μὴ λησμονῇ ποτε ὁ ἀξιωματικὸς, ὅτι ἡ ἰκανότης ἀποκτᾶ δικαίωμα, τὸ δὲ δικαίωμα, ὅπως δὴ ποτε, θριαμβεύει πάντοτε ἐπὶ τέλους.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου του ἄς ἐπιθυμήσῃ ὁ ἀξιωματικὸς, ὡς τιμὴν διακεκριμένην, τὸ νὰ καταταχθῇ εἰς ἓν τῶν ἀρίστων συνταγμάτων, ὑπηρετῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἰκανῶν καὶ πεπαιδευμένων ἀνδρῶν. Οὕτω λοιπὸν εὐτυχῶς καταταχθεὶς ὁ νέος ἀξιωματικὸς, ἄς μὴ σπεύδῃ θηρεύων προβιβάσμιους ἀκαίρους. Τὰ πάντα ἐκεῖ εἰσὶν ἄξια καρποφόρου μελέτης ἄς ἐκπαιδευθῇ λοιπὸν κατὰ βάθος, καὶ βραδύτερον θέλει πεισθῇ ὅτι οὐ ματαίως κατέτριψε τὸν καιρὸν, διότι εἰς οἰανδήποτε θέσιν φέρωσιν αὐτὸν ἢ ὑπόληψίς του ἢ ἡ τύχη, ὅλα θὰ φαίνωνται εἰς αὐτὸν εὐκολα. Τοσοῦτον τὰ πρώτα μαθήματα εἰσὶν ἰσχυρὰ καθ' ὅλον τὸ ἡμέτερον στάδιον.

Καθ' οἰανδήποτε περίστασιν ἀναγκασθῆς νὰ τιμωρήσῃς, τιμώρησον τοὺς προϊσταμένους τοὺς ἐν πᾶσι καὶ πάντοτε ὑπευθύνους εἰδὲ μὴ, προσβάλλεις τὴν διοίκησιν καὶ γίνεσαι ἄδικος. Ἄν τις τῶν ἱππέων ἐνδύηται κακῶς ἢ παρὰ κανόνα, τιμώρησον τὸν ἱλαρχον, καὶ ἂν τις δὲν γνωρίζῃ τὸ χρέος του εἰς τὴν δαίνα ἢ δαίνα θέσιν, τιμώρησον τὸν ἀρχηγὸν τῆς θέσεως. Τὸ κακὸν ἐκ τῆς κεφαλῆς προκύπτει πάντοτε, ἢ κεφαλὴ πρέπει νὰ τιμωρῆται. Ὅστις σκέπτεται κα πράττει ἀλλέως, εἰς πολλὰ καὶ ἀηδῆ περιπλέκεται προσκόμματα ἁναγκαιτίζει τὰ τῆς ὑπηρεσίας, παραλύει τὴν πειθαρχίαν, δυσφημ

τὴν ἀρχὴν καὶ δυσφημεῖται, ἀποδεικνύων ἅτι δὲν ἠξέουσι νὰ ὑπηρέτησιν.

Διαφέρουσι κατὰ τὰ προτερήματα οἱ ἀξιωματικοί. Ὁ μὲν ἔχει τὸ βλέμμα ἀλάνθαστον ἐν ὥρᾳ μάχης, ὁ δὲ διὰ μιᾶς κρίνει ὀρθῶς καὶ ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τοῦ συντάγματος, καὶ ἄλλος πάλιν εἶναι ἰκανώτατος εἰς τὰς τακτοποιήσεις καὶ τὸν ἐσωτερικὸν τοῦ σώματος ὀργανισμόν. Τὰ δύο πρώτα προτερήματα ἔχει ὁ ἀληθὴς ἱππαρχος, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τέλειον εἶναι πάντοτε ἢ ἀδύνατον ἢ σπανιώτατον, ὁ ἱππαρχος ἄς ἐπιτρέπη εἰς τοὺς ἰκανωτέρους εἰδικὸν τινα κλάδον ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἄς φροντίσῃ μὴ τοῦτο πράττων θυσιάζῃ δραστηρίου καὶ ὠφελίμου ἀνδρα, καὶ φέρῃ προσκόμματα εἰς τὸν δίκαιον προβιβάσμιόν των. Ἄς σκεφθῇ δὲ πρὸς τούτοις ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ ἀξιωματικοὶ πρέπει νὰ γυμνασθῶσι πρακτικῶς εἰς τοιαύτας ὑπηρεσίας εἰδικὰς.

Ἄν πάντες οἱ ἀξιωματικοὶ ἢ ὑπαξιωματικοὶ εἶναι ἀδρανεῖς καὶ δυσκίνητοι, τὸ ἀτόπημα τοῦτο ἀποδίδεται πάντοτε εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ συντάγματος, ἀλλ' ἐνίοτε θεωροῦνται αἴτιοι βραδυστοί τινες, κομματάρχαι γενόμενοι καὶ ἐπιβάλλοντες εἰς τοὺς συντρόφους, οἵτινες τοὺς ἀνεγνόρισαν ὡς κομματάρχας, τὰς θελήσεις τω. Τὴν ἀλεθρίαν ταύτην πηγὴν τῆς διαφθορᾶς καὶ καταλύσεως παντὸς βραδύτερον, πειθαρχικοῦ συνδέσμου, ἄς φροντίσῃ ὁ ἱππαρχος νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ καὶ νὰ τὴν μηδενίσῃ ἀμέσως. Ἀδύνατον ἢ διοικώμενον σύνταγμα νωθρὸν καὶ δυσκίνητον, διότι καὶ τῶν ναυκλήρων ὁ ἄριστος δὲν δύναται νὰ κινή τὸ πλοῖον εἰς τὸ πέλαγος, ὅταν δὲν ἔχῃ καθόλου ἄνεμον.

Αυτηρὸν καθήκον ἐπιβάλλει τῆς θέσεως ἡ ἀξιοπρέπεια, ἐμποδίζον τὸν ἱππαρχον νὰ φέρηται μετὰ φιλικῆς οικειότητος πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένους. Γλυκὸ πρᾶγμα ἡ φιλία! Ὅταν ἀναγνωρίζωμεν προτερήματα καὶ ἀγάπην, ἄγιον πρᾶγμα νὰ συνδεώμεθα ἐν ἀδελφικῇ καὶ πλήρει ἰσότητι, ὅταν ἐν ὥρᾳ σχολῆς δὲν προβάλλῃ ἡ ἱεραρχία ὑπενθυμίζουσα ἡμῖν τὰ καθήκοντα τῆς βαθμολογίας ἐκάστου.

Ἀγαθὸς τις ἱππαρχος, μισῶν τὴν ἀπομόνωσιν, ἀφίεται ὅλως εἰς τὴν γλυκεῖαν ταύτην καὶ ἀληθῶς ἔντιμον ἀδυναμίαν, διότι αὕτη ἱκαναὶ ἐκ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπολήψεως. Ἡ καρδία ἔχει δίκαιον, τὸ ἀδικὸν τὸ ἔχει ὁ ἱππαρχος, μάλιστα ἂν οἱ ὑποδεέστεροι, τοὺς ἰστούς τιμᾷ διὰ τῆς ἀγάπης του, λησμονῶσι τὸ ἑαυτῶν καθήκον, δυσφημοῦντες οὕτω τὸν ἀρχηγόν. Ὁ ἐν οικειότητι φερόμενος πρὸς τοὺς ὑποδεεστέρους, ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ἀνδρικὸν ἦθος, ἵνα μὴ ποτε δυσφημηθῇ ὑπὸ τῶν οικειῶν λησμονούντων τὴν ἑαυτῶν θέσιν. Ἄς μορφώσῃ, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἀγάπην του πρὸς τὰς ψυχικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἀγωγὴν τῶν ὑποδε-

στέρων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπιδαφιλεύει ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην ἀδελφικὴν. Εἰ δὲ ὁ ἵππαρχος αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἀνώτερον μόνον διὰ τὸν βαθμὸν του, καὶ πνεῦμα μὲν περιορισμένον, ἦθος δὲ ἀδύνατον, ἄς ἀποφεύγῃ τοιαύτας οικειότητας, ἵνα μὴ ἐξυτελίῃ τὴν τε ἀτομικὴν καὶ τὴν τῆς θέσεως ἀξιοπρέπειαν.

Περὶ πειθαρχίας ἐκ τοῦ αὐτοῦ
συγγράμματος.

Ἐρ. Τί ἐστὶ πειθαρχία;

Ἄπ. Ψυχὴ τῶν στρατευμάτων ἄνευ αὐτῆς στρατεύματα δὲν ὑπάρχει.

Ἐρ. Ὅποιον τὸ κέντρον τῆς πειθαρχίας ἐν ἐκστρατεία;

Ἄπ. Ἡ τιμὴ.

Ἐρ. Καὶ πῶς ἐμποιεῖται εἰς τὸ στρατεύμα;

Ἄπ. διὰ τῆς παραδοχῆς καὶ τῆς ἐπιτιμῆσεως (ἐπιπλήξεως).

Ἐρ. Καὶ ἀρκεῖ μόνη ἡ ἐπιτιμῆσις;

Ἄπ. Πολλάκις ναί, διότι δημοσίᾳ γενομένη κτυπᾷ ψυχὰς ἐξυγενομένης κατὰ τὴν βαρύτητα τῶν περιστάσεων.

Ἐρ. Καὶ ἂν δὲν ἀρκῆ;

Ἄπ. Τότε ἐπιβάλλομεν ποινὰς αὐστηροτέρας ἢ κατὰ τὴν εἰρήνην.

Ἐρ. Διὰ τί ἡ διαφορὰ αὕτη;

Ἄπ. Διότι τὰ ἐν καιρῷ πολέμου σφάλματα διαφέρουσι τῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ φρουρᾷ γινομένων.

Ἐχουσιν ἄλλην βαρύτητα.

Οἱ ἁμαρτήσαντες ἄνδρες, ἂν ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς τιμῆς δὲν σωφρονισθῶσι, βλάπτουσι περισσότερο τὴν ὑπηρεσίαν.

Αἱ δὲ ποιναὶ αἱ ἐπιβληθησόμεναι εἰσὶν ὀλιγώτεραι καὶ περιορισμέναι.

Καὶ ὅσον πλέον βαρέως βλάπτουσι τὰ ἁμαρτήματα, τόσον τὰ παραδείγματα πρέπει νὰ δίδονται ἐπισημότερα.

Ἐν καιρῷ εἰρήνης δὲν ἔχεις εὐκαιρίαν νὰ τιμωρήσῃς ἐγκατάλειψιν θέσεως, ὀμότητος, δειλίαν κτλ., ἐνῶ διὰ πάντα τὰ σφάλματα ἔχεις κλίμακα ποινῶν, τὸ πειθαρχεῖον, τὴν φυλακὴν, τὴν εἰρκτὴν, τοὺς πειθαρχικοὺς λόγους κτλ., εἰς δὲ τὰς προφυλακὰς (Avant postes) οὐδὲν τούτων ὑπάρχει. Ὅθεν, ὅταν ἀναγκάζωμεθα νὰ τιμωρῶμεν, καὶ τὰ μικρὰ σφάλματα πρέπει νὰ τιμωρῶμεν βαρέως.

Ἐρ. Ὅποια ἡ ἐν ὥρᾳ πολέμου κλίμαξ τῶν ποινῶν;

Ἄπ. Ἡ ἐπιπλήξις κατ' ἰδίαν.

Ἡ ἐπιπλήξις δημοσίᾳ.

Αἱ ἀγγαρεῖαι.

Ἡ φύλαξις τοῦ στρατοπέδου.

Τὸ πῆξῃ πορεύεσθαι ἐπὶ μίαν ἢ πλείστας ἡμέρας καὶ ἡ ἀποστολὴ εἰς τὴν προφυλακὴν.

Τὸ πῆξῃ πορεύεσθαι μετὰ τῆς ὀπισθοφυλακῆς.

Ἡ ὑπὸ τῶν συντρόφων δίωξις τοῦ ἐνόχου καὶ ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ εἰς τὸν ἀρχιδεσμοφύλακα.

Αἱ δύο τελευταῖαι ποιναὶ ἐπιβάλλονται μόνον κατὰ τῶν μὴ σωφρονιζομένων, κατὰ τῆς στάσεως καὶ τῆς ἀνανδρίας.

Ἐρ. Αἱ δὲ ἀμοιβαὶ;

Ἄπ. Αἱ ἀμοιβαὶ εἰσὶ δύναιμις πειθαρχικῆ κραταιοτέρας τῶν τιμωριῶν. Ὅσω μᾶλλον ὁ πόλεμος παρατείνεται, τόσω ἡ δύναιμις αὕτη αὐξάνει, διότι, ἀφοῦ κατ' ἀρχὰς ὁ κάματος σὲ ἐλευθερώνει ἀπὸ τοῦ κακοῦ στρατιώτου, οἵτινες ζητοῦν πρόφασιν νὰ μειώσῃς ὀπίσω, βραδύτερον δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ μετρίου, δὲν μένουσι εἰς τὰς τάξεις σου ἢ μόνον ἄνδρες ἐκλεκτοί, τοὺς ὁποίους ὀδηγεῖ ἡ τιμὴ καὶ οὐχὶ ὁ φόβος.

Ἐρ. Ὅποια τῶν ἀμοιβῶν ἡ κλίμαξ;

Ἄπ. Λόγοι θωπευτικοὶ ἐνώπιον τοῦ συντάγματος.

Τεκμήρια ὑπολήψεως ἐπαναλκμυθάνομενα καθ' ἐκάστην περίσασιν.

Ἐντολὴ ἐμπιστευτικὴ, κατ' ἐκλογὴν γινομένη, ὅπου ὁ ἀνὴρ δύναται νὰ διακριθῇ.

Ἐκφρασις εὐχαριστήσεως κοινοποιουμένη δι' ἡμερουσίας διαταγῆς τοῦ συντάγματος.

Ἄν τις τῶν ἀνδρείων ἀποβάλλῃ τὸν ἵππον του, ὁ πρῶτος ἵππος ὁ μένων ἄνευ ἱππέως, νὰ δίδηται εἰς ἐκεῖνον κατὰ προτίμησιν παντὸς ἄλλου.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐπιθεωρήσεως ἀπόταξον τὸν ἱππέα καὶ παρουσίασον αὐτὸν εἰς τὸν στρατηγόν.

Προβιβασμός.

Πρότασις σταυροφορίας.

Ἡ δὲ αὐστηρότης τῶν πειθαρχικῶν νόμων ἔστω σχετικὴ πρῶτον μὲν πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ τιμωρουμένου στρατιώτου ἐν γένει, ἰδίως δὲ πρὸς τὰ ἦθη τῶν ἐπαρχιῶν ἀφ' ὧν ἦλθον οἱ νεοσύλληκτοι, πρὸς τὴν ἀνομοιότητα τῶν ἠθῶν τῶν διαφόρων ἱππέων, καὶ πρὸς τὴν εὐεξίαν ἢ τὰς στερήσεις, ἐν αἷς εὐρίσκεται τὸ στρατόπεδον.

Διὸ καὶ ὁ ἵππαρχος πρέπει νὰ ἔχη ἱκανὸν διορατικὸν πνεῦμα ἵνα ἐφαρμοζῇ τοὺς πειθαρχικοὺς τούτους νόμους. Ἄν φέρηται πρὸς Γάλλον ὡς πρέπει νὰ φέρηται πρὸς Ὀλλανδόν, ἂν τιμωρῆ ὡς τοῦτον καὶ ἐκεῖνον, τοῦτο λέγεται ἀμάθεια ἢ ἀμέλεια τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς, ἥτις οὕτω δὲν κατορθώνει ποτὲ τὸ σκοπούμενον.

Εἰς πολλάς περιστάσεις ἡ ἐφαρμογὴ τῶν στρατιωτικῶν νόμων ἄς

γίνεται μάλλον διὰ τῆς συνειδήσεως ὀρκωτοῦ, ἢ διὰ τῆς τραχείας αὐστηρότητος δικαστοῦ.

Ἡ πειθαρχία εἶναι μόνον ὄργανον, ἀλλὰ δὲν προωρίσθη νὰ τιμωρῆ, ἀφοῦ ὀφείλει καὶ νὰ ἀνταμείβῃ. Ἐντολὴν ἔχει οὐχὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Ἴνα ταῦτα ἐπιτύχῃ ὁ ἵππαρχος, ἀπαιτεῖται διορατικὸν ἵνα τροποποιήσῃ τὸ ἄγονον τοῦ γράμματος, ἔχων πάντοτε τὴν σταθερότητα νὰ ἐκτελέσῃ τὸν νόμον.

Ἀρχὴ πάσης πειθαρχίας εἶναι τὸ νὰ μελετῶμεν καὶ νὰ γνωρίζωμεν τοὺς ὑφ' ἡμᾶς τεταγμένους. Ὁ καλὸς ἀξιωματικὸς, ὡς καὶ ὁ καλὸς ὑπάζιωματικὸς, πρέπει νὰ ἐνθυμῶνται τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῆς ἡλῆς αὐτῶν, καὶ νὰ ἐκθέτωσι καθ' ὀριστικὴν λεπτομέρειαν τὸν στρατιωτικὸν βίον ἐκάστου ἱππέως.

Ἐρ. Καὶ πῶς ἐφαρμόζονται αἱ ποιναί;

Ἀπ. Ἐν πολέμῳ μάλιστα ἀνάγκη νὰ εὐρίσκωμεν, οὕτως εἰπεῖν, ἐπ' αὐτοφῶρῳ τὰ σφάλματα καὶ νὰ τὰ τιμωρῶμεν εἰς τὴν στιγμήν. Οὕτω τὸ παράδειγμα ποιεῖ ἐντύπωσιν εἰς τὸν στρατιώτην, καὶ ἀποφύγομεν τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰ πολλὰ λόγια, ἅτινα παράγουσι συνήθως τὴν ἀπειθειαν καὶ τρέπουσιν αὐτὴν εἰς στάσιν, ἂν δὲν προλάβωμεν νὰ πνίξωμεν ἀποτόμως τὸ σπέρμα τῆς εἰς τὴν ἀρχὴν. Πρὸ πάντων δὲ ἀνάγκη νὰ τιμωρῶμεν τὴν κακὴν θέλησιν ἅμα τὴν ἐνοήσῃ, θραύσον αὐτὴν ὡς θραύομεν τὸ ποτήριον.

Ὅσον ὀλίγοι καὶ ἂν τύχωσιν οἱ ὑπὸ σὲ τεταγμένοι, εὐρίσκονται καὶ τινες μεταξὺ αὐτῶν χειραγωγοῦντες τοὺς πολλοὺς, καὶ οἱ μὲν βαδίζουσι τὴν εὐθείαν, τὴν καλὴν ὁδὸν, οἱ δὲ τὴν σκολιάν, τὴν ἀσυγχώρητον. Μελέτησον μετ' ἐπιστάσις καὶ τούτους καὶ ἐκείνους, τοὺς μὲν βραβεύων, διότι δίδουσι κάλλιστον παράδειγμα, τοὺς δὲ τιμωρῶν αὐστηρότατα, διότι οὗτοι εἶναι πανώλης ἀποσυνθέσεως. Οὕτως ἀφαιρεῖς τὴν δύναμιν αὐτῶν, καὶ ἂν ἐξκκολληθῶσιν ἀνομοῦντες, αὐτοὺς μόνον θέλεις τιμωρήσει ἀντὶ νὰ τιμωρήσῃς συμμορίαν ὀλόκληρον.

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἀλάνθαστον μέσον καὶ κραταιότατον ἀποκτᾷ ὁ ἀξιωματικὸς ἐὰν ἐνθυμῆται τὰ ὀνόματα τοῦ μητρώου, καλῶν ὀνομαστί ἐκαστον στρατιώτην, καὶ οὕτως ἀποδεικνύων αὐτῷ δημοσίᾳ, ὅτι τὸν γνωρίζει καὶ ἐξετάζει τὰ ἔργα του.

Οἰονόηποτε βαθμὸν καὶ ἂν ἔχῃς, ποτὲ νὰ μὴ ἀκυρώσῃς ποιήν ὑπὸ τῶν ὑποδεστέρων σου ἐπιβληθείσῃν εἰς στρατιώτην του, διότι ἄλλως παραλύεται ἡ πειθαρχία. Ἄν εὐρῆς τὴν ποιήν ἄδικον ἢ πολλὴ αὐστηράν, κάλεσον αὐτὸν κατ' ἰδίαν καὶ εἶπε νὰ τὴν μετριάσῃ.

Ὁ Γάλλος στρατιώτης ἔχει ἀνάγκην οὐχὶ τοσοῦτον ἐλευθερίας, ὅσον δικαιοσύνης, ἥτις εἶναι ἴση πρὸς ὅλους καὶ δὲν δίδει ψῆφον ἢ

κῆνον ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς ἀξίας καὶ ἰκανότητος. Ἄν ὁ στρατιώτης πάσῃ ὅσον οἱ σύντροφοι αὐτοῦ, δὲν παραπονεῖται, ἂν ὅμως πάσῃ πλεόν τῶν ἄλλων, φωνάζει ὅτι ἀδικεῖται. Τὰς περιστάσεις ταύτας ἂς ἔχῃ ὑπ' ὅψιν ὁ ἵππαρχος.

Ἐὰν ἡ πειθαρχία ἀποκρούῃ τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος, τοῦλάχιστον τὰ προνόμια τῆς διοικήσεως πρέπει νὰ μὴ ἐκτείνωνται πέραν τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῆς. Ἄς ὑπάρχῃ ἐν ἐκστρατεία ἰσότης εἰς τὰς στερίσεις καὶ τὰ παθήματα, ὡς ὑπάρχει ἰσότης καὶ εἰς τὸν θάνατον.

Ὅταν ὁ στρατιώτης δὲν διαταχθῇ νὰ φέρῃ τὸν μανδύαν, οὐδὲ ὁ ἀξιωματικὸς πρέπει νὰ φέρῃ μανδύαν, οὔτε νὰ ἐμβῆ, ἵνα ζεσταθῇ, εἰς οἰκίαν, ἂν οἱ στρατιῶται δὲν εἰσέρχονται εἰς αὐτήν.

Μὴ πιάσῃ δι' ἑαυτὸν μόνον καὶ διὰ τοὺς ἵππους τοῦτο σιτοβολῶνα, ἵσως δύναται νὰ χωρήσῃ τοὺς στρατιώτας του.

Μὴ λάβῃ κατὰ τὴν διανομὴν μερίδας πλουσίας, ὅταν ὁ στρατιώτης λαμβάνῃ μόνον τὰ ἀναγκαῖα.

Ἐν πάσῃ δὲ περιστάσει ἂς σπεύσῃ εἰς βοήθειαν τῶν ἱππέων του, αἵτε ὑπὸ ἐχθρῶν προσβαλλομένων, εἴτε ὑπὸ ἀξιωματικοῦ ἄλλου συντάγματος ἀδίκως ὑβρίζομένων, εἴτε ὅταν δὲν δίδονται αὐτοῖς αἱ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ ὀρισμέναι μερίδες.

Πρέπει κατὰ καθήκον νὰ προστατεύῃ τοὺς τραυματίας καὶ τοὺς κούρηνους πάντοτε ἂς ἀποδείξῃ τέλος ὅτι ἀξίως φέρει τὰς ἐπωμίδας του.

Ἄν μοιράζῃς μετὰ τοῦ στρατιώτου, καὶ ὁ στρατιώτης θὰ μοιράζῃ μετὰ σοῦ, δὲν θὰ χάσῃς τίποτε διὰ τοῦτο· θὰ ἰδῆς, μίαν ἡμέραν παντελῶν στερήσεων, πῶς ὁ γηραιὸς στρατιώτης θὰ φιλοτιμηθῇ νὰ σοὶ προσφέρῃ τὸν ἄρτον καὶ τὴν ζωὴν του.

Ἐντοσοῦτῳ μὴ πιστεύσῃς ποτὲ, ὅτι κερδίζεις τὴν ἀγάπην τῶν ἱππέων σου, ἂν δεικνύσῃς πρὸς αὐτοὺς συγκαταβατικὸς. Ἐγνώρισα ἀξιωματικούς πολὺ ἀγαπωμένους ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, καὶ τοὺς ἐμελέτησα χάριν ἐκπαιδεύσεώς μου ἥσαν δικαιοτάτοι, πολλὰ σταθεροὶ καὶ ἄσχετοι μετὰ ῥαδιούργων ὑποδεστέρων, ὅσοι ἀγωνίζονται νὰ κερδήσωσι τὴν εὐνοίαν τοῦ προϊσταμένου. Καὶ ἐν μὲν ὥρᾳ μάχης ἀνεδεικνύοντο ἀνδρειότατοι, ἐν δὲ τῷ στρατοπέδῳ ἄγρυπνοι, τραχεῖς πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, μεταδοτικοί, ἐὰν εἶχον, καὶ ὀμίλου τὴν γλῶσσαν τοῦ στρατιώτου. Αὐτὸ ἦτο τὸ μόνον μυστήριον τῆς ἀπολύτου δυνάμεως καὶ ἰσχύος των. Πάντες οἱ ὑποδεέστεροι αὐτῶν ἐφέροντο πειθαρχοῦντες, καὶ οὐδεὶς ἐτόλμα ποτὲ νὰ καταπατήσῃ τοὺς νόμους τῆς πειθαρχίας· ἂν δὲ κατὰ σύμπτωσιν ἐφαίνετο τις ποτὲ ἀδιάφορος, οἱ σύντροφοι ἐκόλαζον αὐτοὶ ἢ ἐπαύρθησαν τὸν ἁμαρτάνοντα. Τὰ πάντα λοιπὸν εἰσιν εὐκόλα εἰς τὸ συντάγμα τὸ ὑπὸ τοιοῦτου ἱπάρχου διοικούμενον, τὸ ὁποῖον σχημα-

τίζεται εις μιαν οικογένειαν, και η οικογένεια αυτη τι δεν δυναται να κητορθωση;

Ερ. Τι πλειότερον κραταιώνει τους νόμους της πειθαρχίας;

Απ. Το σεβας το υπό του ἱπάρχου εμπνεόμενον εις τας τάξεις.

Ερ. Τι δε μάλλον εύκολόνει την εφαρμογήν αυτών;

Απ. Η υποταγή.

Ερ. Και τις ενισχύει την υποταγήν;

Απ. Η εντελής γνώσις της ἱεραρχίας των δυνάμεων.

Ερ. Τι δε εξασφαλίζει το έπωφελες κράτος των διαταγών;

Απ. Πρωτον μεν ο τόμος ο βραχύς και άτάραχος, δι' ου διδεται η διαταγή, εϊτα δε το περι την εκτέλεσιν άκαμπτον και η σταθερότης. Όταν αι διαταγαί εκδίδονται ούτω και ενισχύωνται, εκτελούνται άνωποφεύκτως και πάντοτε.

Ερ. Η καλώς διατηρουμένη πειθαρχία οποία τινα παράγει καλά εις το σύνταγμα;

Απ. Την ενότητα και το τάχος των έργων.

Ερ. Η δε ενότης;

Απ. Το στρατιωτικόν πνεύμα (esprit de corps) όπερ ορθότερον δυνάμεθα εν εκστρατεία να λέγωμεν, ψυχήν του σώματος.

Ερ. Εν καιρώ πολέμου, πρέπει να υπακούωμεν εις πάσας τας διαταγάς τας εκδιδόμενας υπό πάντων των αξιωματικων, άνωτέρων ήμων κατά τον βαθμόν;

Απ. Πρέπει να σεβώμεθα πάντας τους άνωτέρους ήμων αξιωματικούς, εις οιονδήποτε όπλον και αν άνήκωσιν, άλλ' υπακούομεν μόνον εις τας διαταγάς, όσαι δίδονται εις ήμας παρά των άμέσως προϊσταμένων, εϊτε εις το σώμα ήμων άνηκόντων, εϊτε εις άλλο σώμα κατατεταγμένον άλλ' άναγνωρισθέντων ως άνωτέρων διά των ήμετέρων αξιωματικων.

Ερ. Και πώς τιμωροῦνται οι αξιωματικοί;

Απ. Διά νοθεσίας κατ' ιδίαν

Δι' επιπλήξεως δημοσία

Διά περιορισμών άπλων, καθ' ους οι αξιωματικοί οδοιποροῦσιν όπισθεν της ἴλης και αφίνουσι προσωρινώς την διοίκησιν

Διά στενών περιορισμών, καθ' ους οι αξιωματικοί αφίνουσι την διοίκησιν, παραδίδουσι την σπάθην, επιφορτίζονται την φύλαξιν του στρατοπέδου, και όταν οδοιπορή το σύνταγμα, προπορεύονται των σαλπιστών

Επειτα δε διά κοινοποιήσεως εις την ήμερουσίαν διαταγήν του συντάγματος, της μυριαρχίας, κτλ.

Διά τοποθετήσεως εις τὰ όπισθεν του συντάγματος

Δι' εισαγωγής εις δίκην

Δι' αποβολής του σώματος, γινομένης υπό του σώματος των αξιωματικων.

Ερ. Πασών τούτων των ποινων ποιει χρησιμ ο ἱπάρχος κατά των αξιωματικων του;

Απ. Ο ἱπάρχος αυτος πταει και εϊναι αξιοτιμώρητος, όταν κατ' ανάγκην γενη χρῆσις πασων των ποινων τούτων, διότι αυτος οφείλει να προλαβάνη τα σφάλματα των αξιωματικων, υπενθυμίζων αυτοις αρχηθεν παν ό,τι προσβάλλει την φιλοτιμίαν των και την άτομικην αξιοπρέπειαν και την θέσιν.

Εάν κατά σπανίαν τινά σύμπτωσιν εύρεθη αξιωματικός τις ανατιθητών εις τον νόμον της συνειδήσεως και μη εννοών την εύγενώς πατρικην γλώσσαν του προϊσταμένου αυτού, τουτον άδιστακτως πρέπει να αποβάλωμεν εκ των πολεμικων τάξεων, εϊτε τάττοντες αυτον εις διοίκησιν μικράς τινος συνοδίας εις τὰ όπισθια, εϊτε παραδίδοντας αυτον εις την δικαιοσύνην του σώματος των αξιωματικων, του όποιου αι όμόφωνοι και πάντοτε δίκαιαι αποφάσεις εγκρίνονται πάντοτε υπό της προϊσταμένης αρχής.

Ερ. Το σώμα λοιπόν των αξιωματικων και το σώμα των υπαξιωματικων και των άλλων όπλιτων έχουσι άρεγνωρισμένον δικαίωμα να κρίνωσιν ένα των συντρόφων;

Απ. Παν σώμα υπό της τιμής εμπνεόμενον έχει άναγνωρισμένον δικαίωμα να φυλάττη αυτην άμόλυτον, και να αποβάλλη εκ των τάξεων παν άτιμάζον αυτο μέλος. Απαιτείται μόνον ίνα αι αποφάσεις εκδοθῶσιν όμόφωνοι. Τοιαυτα δικαστήρια τὰ θεωρω άλλανθαστα, τὰ θεωρω ως δευτέραν συνείδησιν.

ΜΕΡΟΣ ΕΠΙΣΗΜΟΝ.

Άριθ. 7518.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Το ύπουργειον των Στρατιωτικων

Προς άπάσας τας στρατιωτικας Αρχάς.

Κατά τας εν ισχύι οικονομικας διατάξεις, πας αξιωματικός εις βαθμόν ανώτερον προβιβαζόμενος δικαιούται από της πρώτης του σταμένου μηνός εις τον πραγματικόν του γέου βαθμού του μισθόν,

ὅστις καταλογίζεται ὁλόκληρος εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. Ἐάν δὲ ὡς ἐκ τῆς εἰς ὄφελος τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν γινομένης κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας κρατήσεως τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ συμβαίνῃ εἰς τινὰς βαθμολόγους νὰ λαμβάνωσιν ὀλιγωτέρας ἀποδοχάς, ἀφ' ὧσας πρότερον ἐλάμβανον, ἢ περίστασις αὕτη δὲν συνεπάγῃ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτάκτου ἐπιχορηγήσεως, ὅπερ ἀπώλεσαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας μισθοδοσίας των, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αὕτη ὑπερβαίνει τὰς 180 δραχμάς, καθότι ἡ εἰρημένη κράτησις δὲν ἐνεργεῖται εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου, ἀλλ' εἰς ὄφελος αὐτῶν τῶν ἰδίων ἀξιοματικῶν, λογιζομένη ὡς περιουσία τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν αὐτῶν.

Ἄλλως τε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δικαιολογηθῇ ἡ διπλῆ αὕτη χορηγήσις, ὡς μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ταῦτα πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 11 Ἰουνίου 1858.

Ὁ ὑπουργὸς
Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ

Ἀριθ. 8920.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν

Πρὸς ἀπάσας τὰς στρατιωτικὰς Ἀρχάς.

Ἐν ὀπισθογράφῳ κοινοποιεῖται ὑμῖν τὸ ἀπὸ 24 Ἰουνίου ε. ε. Υ. Β. διάταγμα περὶ τῆς ἐν περιλήψει ὑποθέσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Ἰουνίου 1858.

Ὁ ὑπουργὸς
Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάττομεν

1. Ἴνα διορισθῇ τις δόκιμος ἰατρὸς 2. τάξεως, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ τὰ ἐξῆς προνόμια.

α.) Νὰ ἦναι πολίτης Ἑλλήν, ἢ ν' ἀπέκτησε τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγενεῖαν κατὰ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

β.) Ἐξετασθεὶς παρὰ τῆς ἀνωτάτης Στρατιωτικῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς νὰ κριθῇ ἱκανὸς πρὸς ἐκστρατεῖαν, καὶ νὰ μὴ ἦναι μύωψ.

γ.) Νὰ προσαγάγῃ ἐνδεικτικὸν τῆς πρυτανείας τοῦ Πανεπιστημίου, ἢ, ἂν ἐξεπαιδεύθῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἄλλης ἀρμοδίου πολιτικῆς πατρὸς, μαρτυρούσης τὴν χρηστότητα τῆς διαγωγῆς του.

δ.) Νὰ ἦναι ἄγαμος.

ε.) Νὰ ἔχῃ ἡλικίαν ἐλάσσονα τῶν 34 ἐτῶν.

ς.) Νὰ κέκτηται διδακτορικῶν πτυχίου, χορηγηθέντος αὐτῷ ὑπὸ ἀνεγνωρισμένης ἰατρικῆς σχολῆς.

§. 2. Ἴνα ὀνομασθῇ τις δόκιμος 1ης τάξεως, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ἅπαντα τ' ἀνωτέρω προσόντα, πρὸς δὲ νὰ προσαγάγῃ τὴν πρὸς ἐξάσκασιν τῆς ἰατρικῆς ἄδειαν τοῦ Β. ἰατροσυνεδρίου.

§ 3. Ὁ εἰς θέσιν δοκίμου ἰατροῦ 1ης τάξεως διορισμὸς ἀτόμου, μὴ χρηματίσαντος προηγουμένως εἰς θέσιν δοκίμου ἰατροῦ 2ας τάξεως, θέλει γίνεσθαι τότε μόνον, ὅταν, ὑπαρχούσης ἀνάγκης τοιοῦτου διορισμοῦ, οἱ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ εὐρισκόμενοι δόκιμοι ἰατροὶ 2ας τάξεως δὲν ἀπέκτησαν εἰσέτι τὰ πρὸς τὸν τοιοῦτον διορισμὸν ἀπαιτούμενα προσόντα.

§ 4. Οὐδεὶς δύναται νὰ λάβῃ τὸν βαθμὸν ἰατροῦ τάγματος 2ας τάξεως ἢ νὰ προβιβασθῇ εἰς αὐτὸν, ἂν προηγουμένως δὲν ὑπηρετήσῃ ὁλόκληρον ἔτος ὡς δόκιμος ἰατρὸς 1ης τάξεως, ἀφ' ἧς ἀπέκτησε τὰ ἐν τῷ §. 2ῳ τοῦ παρόντος διατάγματος ὀριζόμενα προσόντα.

§ 5. Τῶν διατάξεων τῶν § 2 καὶ 4 γίνεται ἐξαιρέσις ὑπὲρ τῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος διατάγματος ὑπαρχόντων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δοκίμων ἰατρῶν, κατὰ τοῦτο, ὅτι δύναται οὗτοι νὰ ὀνομασθῶσι δόκιμοι 1ης τάξεως, πρὶν ἢ λάβωσι τὴν ἄδειαν τοῦ Β. ἰατροσυνεδρίου, καὶ ἀπὸ δοκίμου 1ης τάξεως νὰ προβιβασθῶσιν ἰατροὶ τάγματος 2ας τάξεως πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ὁλοκλήρου ἀφ' ἧς ἔλαβον ἀπὸ τοῦ Β. ἰατροσυνεδρίου τὴν πρὸς τὸ μετέρχεσθαι τὴν ἰατρικὴν τέχνην ἄδειαν, ἂν ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας τὸ καλέσῃ.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἀνατίθεται ἡ ἐτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Ἰουνίου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΣΜΟΛΕΝΤΖ.

Αριθ. 8949.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν

Πρὸς ἀπάσας τὰς Στρατιωτικὰς ἀρχάς.

Ἐν ὀπισθογράφῳ κοινοποιούμεν ὑμῖν τὸ ἀπὸ 24 Ἰουνίου ε. ε. Υ. Β. διάταγμα περὶ τῆς ἐν περιλήψει ὑποθέσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Ἰουνίου 1858.

Ὁ ὑπουργὸς
Α. ΣΜΟΛΕΝΤΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀπεφασίσαιμεν καὶ διατάττομεν.

§ 1. Ἴνα διορισθῆ τις δόκιμος φαρμακοποιὸς 2ας τάξεως ἀπαιτεῖται νὰ ἔχη τὰ ἐξῆς προσόντα

α.) Νὰ ἦναι πολίτης Ἕλληνας ἢ ν' ἀπέκτησε τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

β.) Ἐξετασθεὶς παρὰ τῆς ἀνωτάτης Στρατιωτικῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς νὰ κριθῆ ἱκανὸς πρὸς ἐκστρατείαν, καὶ νὰ μὴ ἦναι μύωφ.

γ.) Νὰ προσαγάγῃ ἐνδεικτικὸν τῆς πρυτανείας τοῦ πανεπιστημίου, ἢ, ἂν ἐξεπαιδευθῆ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἄλλης ἀρμοδίου πολιτικῆς ἀρχῆς, μαρτυρούσης τὴν χρηστότητα τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ.

δ.) Νὰ ἦναι ἄγαμος.

ε.) Νὰ ἔχη ἡλικίαν ἐλάσσονα τῶν 24 ἐτῶν.

ς.) Νὰ κέκτηται φαρμακευτικὸν πτυχίον, χορηγηθέντος αὐτῷ ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου φαρμακευτικοῦ σχολείου.

§ 2. Ἴνα ὀνομασθῆ τις δόκιμος φαρμακοποιὸς 1ης τάξεως, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχη ἀπαντα τὰ ἐν τῷ §. 1ῳ ἐκτιθέμενα προσόντα, πρὸς δὲ νὰ προσαγάγῃ τὴν πρὸς ἐξάσκησιν τῆς φαρμακευτικῆς τέχνης ἄδειαν τοῦ Β. ἰατροσυνεδρίου.

§ 3. Ὁ εἰς θέσιν δοκίμου φαρμακοποιοῦ 1ης τάξεως διορισθεὶς ἀτόμος, μὴ χρηματίσαντος προηγουμένως εἰς θέσιν δοκίμου φαρμακοποιοῦ 2ας τάξεως, θέλει γίνεσθαι τότε μόνον, ὅταν, ὑπαρχούσης ἀνάγκης τοιοῦτου διορισμοῦ, οἱ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ εὐρισκόμενοι φαρμακοποιοὶ 2. τάξεως δὲν ἀπέκτησαν εἰσέτι τὰ πρὸς τὸν τοιοῦτον διορισμὸν ἀπαιτούμενα προσόντα.

§ 4. Οὐδεὶς δύναται νὰ λάβῃ τὸν βαθμὸν φαρμακοποιοῦ τάγμα-

τος 2ας τάξεως ἢ νὰ προβιβασθῆ εἰς αὐτὸν, ἂν προηγουμένως δὲν ὑπηρετήσῃ ὀλόκληρον ἔτος ὡς δόκιμος φαρμακοποιὸς 1ης τάξεως, κερτημένος ἤδη τὰ ἐν τῷ §. 2ῳ τοῦ παρόντος διατάγματος ὀριζόμενα προσόντα.

§ 5. Ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ φαρμακοποιῶν τάγματος καὶ μὴ κερτημένων φαρμακευτικὸν πτυχίον καὶ ἄδειαν τοῦ Β. ἰατροσυνεδρίου, οὐδεὶς θέλει λάβει παραιτέρω προβιβασμὸν, πρὶν ἢ προσαγάγῃ τὸ τε φαρμακευτικὸν πτυχίον καὶ τὴν πρὸς τὸ μετέρχεσθαι τὴν φαρμακευτικὴν τέχνην ἄδειαν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Ἰουνίου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΣΜΟΛΕΝΤΣ.

Αριθ. 8924.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν

Πρὸς ἀπάσας τὰς στρατιωτικὰς ἀρχάς.

Ὅπισθεν τῆς παρούσης κοινοποιεῖται ὑμῖν τὸ ἀπὸ 24 φθίνοντος μηνὸς Βασιλικὸν διάταγμα, ἀφορῶν τὸ εἶδος τῶν ὄπλων δι' ὧν ἐξοπλισθήσονται βαθμηδὸν τὰ τοῦ Ἡμετέρου πεζικοῦ συντάγματα, καὶ ὡς καὶ τὰ τῶν ἀκροβολιστῶν τάγματα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 30 Ἰουνίου 1858.

Ὁ ὑπουργὸς

Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, διατάττομεν ὅπως τὸ πεζικὸν καὶ οἱ ἀκροβολισταὶ ὀπλισθῶσι δὲ εὐζωνικῶν ὄπλων αὐλακωτῶν, βαλλόντων βλήμα κυλινδροκωνικόν.

Ἡ ὄπλισις αὕτη θέλει ἐκτελεσθῆ βαθμηδὸν δι' ἐτησίως προμηθείας τοιοῦτων ὄπλων, κατὰ τὰ παρὰ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τοῦ Στρατιωτικοῦ κλάδου χορηγούμενα μέσα.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 24 Ἰουνίου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

A. ΣΜΟΛΕΝΤΖ.

Ἀριθ. 9250.

Πρὸς τὸν χαρακτηριζόμενον Ἐπιμελητὴν
Γ. Παππαδάκην κτλ.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα δυνάμει τοῦ ἀπὸ 30 τοῦ λήγοντος μηνὸς Ἰψηλοτάτου διατάγματός της πύδωκε συνάμα μετὰ τὴν ἐγκρισιν τῆς περὶ συντάξεως αἰτήσεώς σας ν' ἀπονεύμῃ ὑμῖν καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἐπιμελητοῦ χάριν τῆς ἐπὶ 32 ἔτη εἰς τὸν Στρατὸν τῆς Α. Μ. πίστεως καὶ μετὰ ζήλου ὑπηρεσίας σας.

Κοινοποιῶν ὅθεν εἰς ὑμᾶς ὄπισθεν τῆς παρούσης τὸ περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ σας Γ. Β. διάταγμα, σᾶς συγχαίρω διὰ τὴν Βασιλικὴν ταύτην εὐνοίαν.

Ἀθῆναι, τῆ 1 Ἰουλίου 1858.

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν
Α. Γρηγοριάδης.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Χαρακτηρίζομεν Ἐπιμελητὴν τὸν ὑπεπιμελητὴν Γ. Παππαδάκην.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἀθῆναι, τῆ 30 Ἰουνίου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

A. ΣΜΟΛΕΝΤΖ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Προτάσει τῶν Ἡμετέρων ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἀπαλλάττομεν τῆς διευθύνσεως τοῦ τμήματος τῶν δημοσίων ἐργων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἕνεκα ὀλιγορίας περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας τὸν Ἀντισυνταγματάρχην τοῦ μηχανικοῦ Ἐμ. Μανιτάκην, θέτοντες αὐτὸν εἰς ἀργίαν δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ἀρθροῦ θου τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, συνδυαζομένου μετὰ τὸν §. δ'. τοῦ ἀρθροῦ 13 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου Ἡμετέρου διατάγματος τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1852.

Μεταθέτομεν τὸν Ταγματάρχην τοῦ μηχανικοῦ Ἀναστάσιον Πάνου ἀπὸ τῶν γεωμετρικῶν κλάδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν, διορίζοντες αὐτὸν διευθυντὴν τοῦ τμήματος τῶν δημοσίων ἐργων.

Τὸν λοχαγὸν 1ης τάξεως Νικόλαον Μουσουδάκην ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Μηχανικοῦ τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ γεωμετρικοῦ κλάδου τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Τὸν λοχαγὸν 6' τάξεως Δημήτριον Κορομηλιᾶν ἀπὸ τὴν Στρατιωτικὴν σχολὴν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ μηχανικοῦ τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 23 Ἰουλίου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Κ. Προβιλέγγιος.

Α. Κουμουνοῦρος.

Α. Σμολέντζ.

Σ Τ Ρ Α Τ Η Γ Ο Σ.

Ἐκ τοῦ λεξικοῦ ΣΜΙΘ, ἀξιολόγου μεταφράσεως τοῦ Κ. Δ. ΠΑΝΤΑΖΗ.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ὄνομα στρατηγός φαίνεται ὅτι ἦν κυρίως ἴδιον παῖς δημοκρατικῆς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος πολιτείας, τοιοῦτους εὐρίσκομεν, π. χάρ. ἐν Ἀθήναις, Τάραντι, Συρακούσαις, Ἄργει καὶ Θουρίαις· ὅτε δὲ οἱ ἐν ταῖς Ἰωνικαῖς πόλεσι ταῖς ἐν Ἀσίᾳ τῆ Μικρᾷ τύραννοι κατελύθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀρισταγόρου, συνέστησεν οὗτος ἀντ' αὐτῶν στρατηγούς, ἔχοντας πρώτου ἀρχοντος ἐξουσίαν.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη συνεστάθη ἐν Ἀθήναις μετὰ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ πολιτεύματος τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Κλεισθένου, εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν πρότερον ἦτοι ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἢ ὑπὸ τοῦ ἀρχοντος πολεμάρ-

χου ενεργουμένων πολεμικῶν ὑποθέσεων. Οἱ στρατηγοὶ ἦσαν δέκα τὸν ἀριθμὸν, εἰς ἕξ ἐκάστης τῶν δέκα φυλῶν, διὰ χειροτονίας ὑπὸ τοῦ λαοῦ αἰρούμενοι (Πολυδ. Η. 87). Πρὶν ἀναλάβωσι τὴν πιστευομένην αὐτοῖς ἐξουσίαν ὑπεβάλλοντο εἰς δοκιμασίαν, ἧτοι ἐξέτασιν τῆς διαγωγῆς καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν (Λυσ. κ. Ἀλκιβ. 144). Οὐδεὶς ἐχειροτονεῖτο στρατηγός, εἰμὴ εἶχε τέκνα γνήσια καὶ ἀκίνητον περιουσίαν ἐν Ἀττικῇ (Δειναρχ. κ. Δημοσθ. 99). Χρέη αὐτῶν ἦσαν ἡ διοίκησις τῶν στρατῶν, ἡ ἐπιμέλεια πασῶν τῶν πολεμικῶν παρασκευῶν καὶ ἡ διάταξις πάντων τῶν τὸν πόλεμον ἀφορώντων πραγμάτων. Οὗτοι συνέλεγον καὶ κατέλεγον τοὺς στρατιώτας ἧτοι ἀμέσως, ἢ διὰ τῆς βοηθείας τῶν Ταξιαρχῶν (Λυσ. κ. Ἀλκιβιάδ. 140). Τοῖς στρατηγοῖς ἐπιστεβέτο ἡ συλλογὴ καὶ διοικήσις τῶν ἐκτάκτως, διὰ πολεμικὰς ἀνάγκας τῆς πόλεως, ἐπιβαλλομένων ἐπὶ τῆς οὐσίας τῶν πολιτῶν φόρων (εἰσφορῶν). Καὶ οἱ αὐτοὶ προέδρευον ἢ ἐνήργουν ὡς εἰσαγωγεῖς τῶν δικάζοντων τὰς περὶ εἰσφορῶν καὶ τὰς περὶ τριηραρχίας διενέξεις, καὶ ὄριζον ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τοὺς τριηράρχους (Wolf, εἰς Λεπτ. p. 94. Δημοσθ. π. Λάκρ. 940, π. Βοιωτ. 997, Ἐσνοφ. πολιτ. Ἀθην. 3), ἐξήταζον τὰς ἐκ τῶν τελῶν τῆς τριηραρχίας καὶ τῶν εἰσφορῶν ἀναφουόμενας ἀντιδόσεις (ἐποίουσαν τὰς ἀντιδόσεις. Δημοσθ. π. Φαίν. 1040), διεύθυνον τὰς λεγομένας ἀστρατείας καὶ ἀναυμαχίου δίκας (ἴδε Ἀστρατείας καὶ Ἀναυμαχίου δίκη) καὶ ἐκ τοῦ γενομένου ὑπὸ τοῦ Περικλέους δοκεῖ ὅτι ἐν κρίσιμοις καιροῖς εἶγον ἐξουσίαν νὰ ἐμποδίζωσι τὴν συνέλευσιν τοῦ δήμου (Θουκ. Β. 20) νὰ συγκαλῶσιν ἐκτάκτως ἐκκλησίαις τοῦ δήμου ἐν κατεπειγουσαῖς περιστάσεσι. Κυριώτατον δὲ πάντων τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἦν ἡ διοίκησις τοῦ στρατοῦ ἐν πολέμῳ, ἐνθα παρευρίσκοντο ἧτοι πάντες, ἢ τινες αὐτῶν κατὰ τὴν ἀνάγκην. Εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην παρῆσαν καὶ οἱ δέκα εἰς τὴν μάχην αὐτὴν ἦν παρῶν καὶ ὁ Πολέμαρχος μετ' αὐτῶν, ὅστις, κατ' ἀρχαῖον ἔθος, ἐν πολεμικῷ συμβουλίῳ ἦν ὁμόψηφος τοῖς στρατηγοῖς (Ηρόδ. ζ. 109). Καὶ εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Σάμου παρῆσαν ὁμοίως πάντες, ὧν ἦν καὶ ὁ ποιητῆς Σοφοκλῆς (Θουκ. Α. 116, Muller, Φιλολ. ἀρχ. Ἑλλάδ. ἀγγλ. μετ. σελ. 338). Δῆλον δὲ ὅτι ἐν πολλαῖς περιστάσεσιν οὔτε ἀρμόζουσα, οὔτε χρήσιμος ἦν ἡ πάντων τῶν στρατηγῶν ἀποστολὴ ἐπὶ τὴν αὐτὴν στρατείαν. Παρατεινομένου πολέμου τινός, ἦν ἀναγκαῖα ἡ οἰκοδιατριβὴ τινῶν αὐτῶν, ἵνα ἐπιμελῶνται τῶν περὶ τούτου καὶ διευθύνωσι τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν. Ὄθεν ἐπὶ τῶν κρατίστων χρόνων τῶν Ἀθηνῶν ἐστέλλοντο ἐκτὸς τρεῖς μόνον, ὧν εἷς (τρίτος αὐτός) ἔθεωρεῖτο ὡς ἀρχηγός, ἰσόψηφος ὧν τοῖς δύο ἑτέροις ἐν τοῖς πολεμικοῖς συμβουλίῳ. Ἐδίδοτο ἐνίοτε τοῖς στρατηγοῖς μεγίστη ἐξουσία

καὶ ἐπετρέποντο αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πόλεως πάντα τὰ πράγματα (Θουκ. Β. 65). Οἱ εἰς Σικελίαν σταλέντες τρεῖς στρατηγοὶ, Νικίας, Ἀλκιβιάδης καὶ Λάμαχος, ἀπέδειχθησαν ὑπὸ τοῦ δήμου στρατηγοὶ αυτοκράτορες (Θουκ. Β. 8. 16). Αυτοκράτωρ ἦν καὶ ὁ Ἀριστείδης εἰς τὴν ἐν Πλαταιαῖς κατὰ τοῦ Μαρδονίου ἐκστρατείαν. Οἱ Ἀθηναῖοι στρατηγοὶ καὶ ἐν ταῖς συνήθεσι περιστάσεσι δὲν περιορίζοντο ἐν ταῖς στρατείαις ὑπὸ πολεμικοῦ συμβουλίου ἢ ἄλλης ἐφορευτικῆς αὐτῆς ἀρχῆς, ὡς ἐνίοτε ἐγένετο τοῖς βασιλεῦσι τῆς Σπάρτης, ἀλλ' ὅμως ἦσαν ὑπεύθυνοι καὶ ἠδύνατο πᾶς πολίτης νὰ καταγγέλλῃ αὐτοὺς εἰς τὸν δῆμον· ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τοῦ Δημοσθένους (κ. Φιλίπ. Α. 53) ὑπέκειντο μετὰ τὴν ἀπόθεσιν τῆς ἀρχῆς αὐτῶν εἰς καταγγελίας δεϊνάς, καὶ ὑπὸ τοῦ δυσκόλου δήμου καὶ ἐκ προσωπικῆς ἐχθρότητος (κ. Μειδ. 535, κ. Ἀριστοκρ. 676) καὶ αὐτὸς ὁ Περικλῆς κατεδικάσθη εἰς ζηνίαν ἐπὶ προφάσει ὅτι περιέπλεξεν αὐτοὺς εἰς τὸν Πελοπόννησον, κυρίως ὅμως διότι ὑπέπεσεν εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ ἀποτυχόντος τῶν προσδοκιῶν αὐτοῦ δήμου (Θουκ. Β. 65). Ἐπὶ Χαβρίου καὶ Φωκίωνος οἱ πλείστοι τῶν στρατηγῶν διέμενον οἴκοι, ἵνα ἐπιμελῶνται τῶν πομπῶν, ὡς καὶ οἱ πολλοὶ, ἵνα μεταλαμβάνωσιν αὐτῶν, ἀφίοντες τοὺς πολέμους αὐτῶν εἰς τὴν φροντίδα τῶν μισθοφόρων καὶ τῶν ὁδηγῶν αὐτῶν (Δημοσθ. Φιλίπ. Α. 47). Τινὲς αὐτῶν δὲν ἦσαν διοικηταὶ ὅλου στρατοῦ, ἀλλὰ εἰδικῶς στρατηγοὶ τῶν κατὰ μέρος ὄπλων (στρατηγός ὁ ἐπὶ τῶν ὄπλων ἢ ὀπλιτῶν, ὁ ἐπὶ τῶν ἵππων κ. τ. λ.). Εἰς δὲ αὐτῶν, ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως λεγόμενος, ἐνήργει μέρος τῶν δικαστικῶν ἔργων τῶν στρατηγῶν καὶ ἄλλας πολιτικὰς ὑποθέσεις, οἷον τὴν πληρωμὴν τῶν στρατευομένων κ. τ. λ. (Roeckh, Pull. Oec. Atp. p. 181 β'. ἐκδ. Ἀγγλ. Δημοσθ. Περί στεφ. 265). Καὶ ὁ στόλος ἔτι τῶν Ἀθηναίων διοικεῖτο ὑπὸ στρατηγῶν· ἢ δὲ παρ' ἡμῖν νῦν λεγομένη ναυαρχίς ἐκαλεῖτο πάλαι στρατηγὸς ναυς. (Hermann, Lehrbuch der Gr. Staats. § 152).

Οἱ στρατηγοὶ ἐν Ἀθήναις ἦσαν ἴσως οἱ σπουδαιότεροι τῶν τῆς δημοκρατίας ἀρχόντων, ἰδίως ἐν καιρῷ πολέμου· ἐν τούτοις ἀριθμούνται καὶ τινες τῶν διασημοτάτων αὐτῶν πολιτῶν, ὁ Μιλτιάδης, ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Περικλῆς, ὁ Φωκίων κ. λ. Οἱ στρατηγοὶ δὲ τῶν προτέρων χρόνων διέφερον πολὺ τῶν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Δημοσθένους. Πρότερον ὁ στρατηγός καὶ ὁ πολιτικός ἦν ὁ αὐτὸς ἀνὴρ. Ὁ ὁδηγὸς ἐν πολέμῳ ἦν καὶ οἶκος τῆς τοῦ δήμου ἐκκλησίας, καὶ οὕτως ἐκέκτητο διπλὴν δύναμιν, ἀλλὰ εἶχεν ἅμα καὶ διπλὴν εὐθύνην. Μεταγενέστερον ὅμως ὁ στρατηγός ἦν ὅλως ἄλλος τοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ῥήτορος ἢ πολιτικοῦ (Ἰσοκρ. Περὶ εἰρ. 173) ἔχοντος, ὡς εἰκὸς ἐστίν, ἐν ταῖς ἐλευθέραις πολιτείαις, πολὺ μείζονα δύναμιν. Ὁ ἔσχατος τῶν

Ἀθηναίων στρατηγῶν συνενῶν εἰς ἑαυτὸν ἀμφοτέρους τοὺς χαρακτῆρας, δηλ. τὸν τοῦ στρατηγοῦ καὶ τὸν τοῦ πολιτικοῦ, ἦν ὁ Φωκίων, πέντε καὶ τεσσαράκοντα στρατηγίας λαβῶν (Πλούτ. Φωκ. 5. 8). Ὅθεν ἐκάστη τῶν τότε πολιτικῶν μοιρῶν (φατριῶν) εἶχε τὸν ἴδιον αὐτῆς ῥήτορα καὶ στρατηγόν, ὧν ὁ ῥήτωρ ἐνήργει ὡς ἀνεγνωρισμένος πρὸ αὐτῆς ὁδηγός. Τὸν στρατηγὸν πολλάκις, ἀπόντα ἐπὶ στρατείαν, κατηγόρουσαν παρὰ τῷ δήμῳ δυνάμενοι δημαγωγοὶ εἴτε δικαίως, εἴτε ἀδίκως, κατὰ τὴν διάθεσιν τῆς καρδίας αὐτῶν (Δημοσθ. π. Ξερσοῦ. 97. 12). Ὅθεν δὲν δυνάμεθα νὰ θαυμάζωμεν ὅτι οἱ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Δημοσθένους στρατηγοὶ δὲν ἦσαν οὔτε τόσοσιν φιλοπάτριδες, οὔτε τόσοσιν περιφρημοὶ ὡς οἱ τῶν προτέρων χρόνων, ἰδίως μάλιστα ἀναμιμνησκόμενοι ὅτι διστέλουν οὗτοι ἐπὶ κεφαλῆς μισθοφόρων στρατῶν καὶ οὐχὶ πολιτῶν, ὧν ἡ παρουσία ἠδύνατο νὰ παριστέλλῃ ἢ νὰ ἐνθαρρύνῃ αὐτούς. Ἐπὶ τούτοις ὁ χαρακτήρ αὐτῶν ἐπηρεάζετο ἐκ τῆς κοινωνίας αὐτῶν πρὸς τοὺς ἐμμίσθους ἀρχηγούς τῶν τοιούτων μισθοφόρων στρατῶν. Ἡ ἀνάγκη τοῦ προσπορίζεσθαι τὸν μισθὸν τῶν στρατιωτῶν ἐπῆνεγκε τὴν συνήθειαν τοῦ ν' ἀπαιτῶσι φόρους παρὰ τῶν συμμάχων τὰ οὕτω δὲ εἰσπραττόμενα χρήματα δὲν μετεχειρίζοντο αὐστηρῶς πρὸς ὃν συνεισφέροντο σκοπόν. Ἀντὶ νὰ δαπανῶσι ταῦτα ὀλοκλήρως πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος ἐξώδευον αὐτὰ πολλάκις, ὡς ὁ Χάρης, ἢ εἰς ἰδίας αὐτῶν ἡδονάς ἢ ἐξαγορὰν ἰσχυροῦ ῥήτορος (Thirlwall, *Hist. of. Greece*, v. p. 214). Ἐτερον ἀποτέλεσμα τοῦ χωρισμοῦ τῶν στρατηγῶν ἀπὸ τῶν ῥητόρων ἦν ὅτι ἡ εὐθύνη τοῦ στρατηγοῦ καὶ τοῦ ῥήτορος ἠλαττοῦτο, καὶ εὐκόλως ὁ στρατηγός ἐξηγόραζε πολλάκις τὸν ἀφιλοκερδῆ φαινόμενον ὑπερασπιστὴν τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ. Καὶ ἑτέρα ἐκ τοῦ συστήματος τούτου ἐγεννήθη κατάχρησις. — Κατὰ τὸν Ἰσοκράτην, (*Περὶ εἰρ.* 168) ἡ στρατηγία κατέστη τόσοσιν περιπόθητος, ὥστε ἡ ἐκλογή τῶν στρατηγῶν ἐγένετο πολλάκις δι' ἀφειδῶν δωροδοκιῶν.

Οἱ διασημότεοι τῶν ἐπὶ Δημοσθένους στρατηγῶν ἦσαν ὁ Τιμόθεος, ὁ Χαβρίας, ὁ Ἰφικράτης καὶ ὁ Διοπείθης. Ὁ Χάρης καὶ ὁ Λυσικλῆς ἦσαν ὑποδεέστεροι τούτων καὶ κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ κατὰ τὴν ἱκανότητα τοὺς πρώτους ὅμως μετεχειρίζετο ἡ πόλις πολλάκις, ὡς καὶ τὸν μισθοφόρον Χαρίδημον. Μικρὸν πρὸ τῆς παρακμῆς τῆς βωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ὁ πρῶτος Ἀθηνησιν ἀρχὼν ἐλέγετο στρατηγός· ὁ Κωνσταντίνος δὲ ὠνόμασεν αὐτὸν «μέγαν στρατηγόν» (*Julian. Orat. 1*). Καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς αἰτωλικῆς καὶ τῆς ἀχαϊκῆς συμπολιτείας ἐλέγοντο ὁμοίως στρατηγοί. Οἱ τῶν Ἀχαιῶν στρατηγοὶ εἶχον ἐξουσίαν νὰ συγκαλῶσι γενικὴν συνέλευσιν τῆς συμμαχίας ἐν ἐκτάκτοις περιστάσεσι (ἴδε Ἀχαϊκὴ συμμαχία).

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

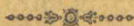
Τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

Ι. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ, Ὑπομοίραρχος.

ΠΕΡΙΑΦΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Περὶ τῆς ἐν ἐκστρατεία χρησιμότητος τοῦ ψιλοῦ ἵππικοῦ. — Μέ-
ρος ἐπίσημον. — Στρατηγός. — Ὁ Ἴππότης τοῦ Ἐρυθροῦ Οἴκου, μυ-
θιστόρημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Δυμά (Παράρτημα).

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Εἰδοποιοῦνται οἱ συνδρομηταὶ ἡμῶν, ὅτι ἐνῶ κῆρξε τὸ
φυλλάδιον καθ' ἡμισυ τυπογραφικὸν φύλλον, ἡ τιμὴ τῆς συν-
δρομῆς μένει ἡ αὐτή.

Τὰ ἐξόδα ἀποστολῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν λογίζονται εἰς βάρ-
ος τῶν συνδρομητῶν.

Ἡ συνδρομὴ τοῦ νέου ἔτους ἀρχεται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου
ε. ε. καὶ εἶναι ἐτησίαι διὰ πάντας ἀνεξαίρετως.

Ὅστις ἐν τῇ πατριωτικῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι προσφέρει πλέον
τῶ 50 δραχμῶν ἑκτακτὸν δωρεάν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν
καὶ ὀρφανῶν, θέλει κηρύττεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀπομάχου ὡς εὐερ-
γέτης.

Ὅσαίς ἀλλάσουν τόπον διαμονῆς οἱ συνδρομηταὶ, δηλο-
ποιοῦσιν ἑννοδίως τοῦτο πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ Ἀπομάχου.

Ὅστις καταγράφει δέκα συνδρομητάς, λαμβάνει τὸ φυ-
λλάδιον δωρεάν.

